

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

FAKULTA PROVOZNĚ EKONOMICKÁ

KATEDRA EKONOMIKY

DIPLOMOVÁ PRÁCE

ANALÝZA EKONOMICKÉ SITUACE PODNIKU

Autor: Bc. Radka Maláriková

Vedoucí diplomové práce: Ing. Lenka Šobrová

© Praha 2009

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Analýza ekonomické situace podniku zpracovala samostatně za použití uvedené literatury a po odborných konzultacích s Ing. Lenkou Šobrovou.

V Praze dne 8.4.2009

Radka Maláriková

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat Ing. Lence Šobrové, za odborné vedení, cenné rady a pomoc při zpracování této diplomové práce.

ANALÝZA EKONOMICKÉ SITUACE PODNIKU

FINANCIAL ANALYSIS OF SELECTED ENTERPRISE

SOUHRN

Tato diplomová práce je zaměřena na analýzu ekonomické situace podniku. Jako podnikatelský subjekt byla vybrána Česká spořitelna, a.s., která je největší bankou s nejdelší tradicí v České republice a zaujímá podstatnou část českého bankovního sektoru.

V první části diplomové práce je vysvětlena podstata finanční analýzy, k čemu slouží a jaké podklady k jejímu zpracování jsou potřeba. Jsou zde popsány jednotlivé části a postupy strukturální a poměrové finanční analýzy. Dále je v této části zachycena charakteristika banky s jejími specifickými rysy.

Ve druhé části práce je provedena charakteristika podnikatelského subjektu, ve které je představena Česká spořitelna, a.s. z hlediska její činnosti a organizace.

Praktická část práce obsahuje horizontální a vertikální analýzu rozvahy a výkazu zisku a ztráty a dále poměrovou analýzu zahrnující analýzu likvidity, rentability, zadluženosti a kapitálové přiměřenosti. Nakonec je Česká spořitelna, a.s. podrobena porovnání s jinými velkými bankami a celým bankovním sektorem.

Klíčová slova

horizontální analýza, vertikální analýza, rentabilita, likvidita, zadluženost, banka, zisk, kapitál

SUMMARY

This Diploma Thesis focuses on Financial Analysis of the enterprise. Ceska sporitelna, a.s. being the biggest bank in the Czech Republic was chosen as a subject of interest.

The first part of the thesis explains fundamentals of the financial analysis, what it is good for and what kind of data were used. Individual parts of the structural and ratio financial analysis are presented. Furthermore, a characteristic of the bank with its specific features is described.

Second part deals with characteristic of the business subject of Ceska sporitelna, a.s. from point of view of its activities and organization.

Practical part of the thesis contains horizontal and vertical analysis of the balance-sheet, profit and loss statement, ratio analysis including analysis of liquidity, cost-effectiveness, insolvency and capital congruity. Comparison of Ceska sporitelna, a.s. with another bank houses and with overall bank sector is done at the end. Resume of the situation of the Ceska sporitelna, a.s. is done at the end of the thesis.

Key words

horizontal analysis, vertical analysis, rent ability, liquidity, insolvency, bank, profit, capital

OBSAH

1. ÚVOD	6
2. CÍL PRÁCE A METODIKA	7
3. LITERÁRNÍ REŠERŠE	10
3.1 Finanční analýza.....	10
3.2 Zdroje údajů	11
3.2.1 Rozvaha.....	12
3.2.2 Výkaz zisku a ztráty	16
3.2.3 Výkaz cash flow	17
3.3 Postup finanční analýzy	18
3.4 Techniky finanční analýzy	19
3.5 Strukturální analýza	20
3.5.1 Horizontální analýza	20
3.5.2 Vertikální analýza	20
3.6 Poměrová analýza	22
3.6.1 Ukazatele aktivity.....	22
3.6.2 Ukazatele rentability	24
3.6.3 Ukazatele likvidity	25
3.6.4 Ukazatele zadluženosti.....	27
3.6.5 Ukazatel kapitálové přiměřenosti.....	29
3.7 Pyramidové rozklady	29
3.8 Charakteristika banky.....	31
4. CHARAKTERISTIKA ZVOLENÉHO PODNIKATELSKÉHO SUBJEKTU	38
4.1 Historie České spořitelny	38
4.2 Privatizace České spořitelny	38
4.3 Česká spořitelna dnes	39
4.4 Finanční skupina Erste Bank.....	41
4.5 Podnikatelská činnost České spořitelny, a.s.....	42
4.5.1 Soukromá klientela.....	42
4.5.2 Platební karty	43
4.5.3 Elektronické bankovníctví	44
4.5.4 Firemní a korporátní klientela.....	45
4.5.5 Veřejný a neziskový sektor	45
4.6 Neobchodní činnost České spořitelny, a.s.	46
4.6.1 Zaměstnanci	46
4.6.2 Kvalita služeb.....	46
4.6.3 Řízení projektů.....	47
5. ANALÝZA EKONOMICKÉ SITUACE.....	48
5.1 Horizontální a vertikální analýza rozvahy	50
5.1.1 Horizontální a vertikální analýza aktiv	50
5.1.2 Horizontální a vertikální analýza pasiv.....	53
5.2 Horizontální a vertikální analýza výkazu zisku a ztráty	58
5.3 Analýza poměrových ukazatelů	61
5.3.1 Ukazatele struktury bilance.....	61
5.3.2 Ukazatele bankovní rentability	64
5.3.3 Ukazatele bankovní likvidity	66
5.3.4 Ukazatele zadluženosti a finanční stability.....	67

5.3.5 Ukazatel kapitálové přiměřenosti.....	68
5.4 Odvětvové srovnání hodnot v bankovním sektoru.....	69
5.4.1 Porovnání finančních údajů s bankovním sektorem	69
5.4.2 Porovnání finančních údajů ve skupině velkých bank.....	71
5.5 Zhodnocení a doporučení	73
6. ZÁVĚR	75
7. SEZNAM LITERATURY	77
8. PŘÍLOHY	79

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Základní fakta ČS k 31.12.2007.....	39
Tabulka č. 2: Aktuální akcionářská struktura České spořitelny.....	39
Tabulka č. 3: Klíčové údaje Erste Bank.....	42
Tabulka č. 4: Vývoj nejdůležitějších finančních ukazatelů.....	48
Tabulka č. 5: Horizontální analýza aktiv	50
Tabulka č. 6: Vertikální analýza aktiv	52
Tabulka č. 7: Horizontální analýza pasiv	53
Tabulka č. 8: Vertikální analýza pasiv	55
Tabulka č. 9: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	58
Tabulka č. 10: Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty	60
Tabulka č. 11: Podíl úvěrových pohledávek na celkových aktivech	61
Tabulka č. 12: Podíl závazků ke klientům na celkových pasivech	63
Tabulka č. 13: Rentabilita vlastního kapitálu.....	65
Tabulka č. 14: Rentabilita celkového kapitálu	65
Tabulka č. 15: Rentabilita cizího kapitálu.....	65
Tabulka č. 16: Zisk na zaměstnance	66
Tabulka č. 17: Krátkodobá a dlouhodobá likvidita.....	66
Tabulka č. 18: Ukazatele zadluženosti, samofinancování a finanční samostatnosti.....	67
Tabulka č. 19: Kapitálová přiměřenost	68
Tabulka č. 20: Průměrné hodnoty základních finančních ukazatelů bankovního sektoru, velkých bank a České spořitelny.....	70
Tabulka č. 21: Podíl hodnot finančních ukazatelů České spořitelny na hodnotách bankovního sektoru a na hodnotách velkých bank	70
Tabulka č. 22: Základní finanční údaje velkých bank	71

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Počet aktivních karet.....	44
Graf č. 2: Počet zaměstnanců	46
Graf č. 3: Vývoj nejdůležitějších finančních ukazatelů v letech 2004-2007	49
Graf č. 4: Vývoj aktiv v letech 2004-2007.....	53
Graf č. 5: Vývoj pasiv v letech 2004-2007	56
Graf č. 6: Vývoj pohledávek za klienty a závazků ke klientům.....	57
Graf č. 7: Podíl klientských úvěrů ke klientským vkladům.....	57
Graf č. 8: Struktura poskytnutých úvěrů	62
Graf č. 9: Struktura závazků ke klientům.....	64
Graf č. 10: Srovnání základních ukazatelů velkých bank	72
Graf č. 11: Podíl klientských úvěrů ke klientským vkladům velkých bank.....	73

1. ÚVOD

Majitel jakéhokoliv podniku, s jakýmkoliv zaměřením, si přeje a snaží se o to, aby jeho firma prosperovala, dosahovala co největšího zisku a postihovaly ji co nejmenší ztráty. Ke zjištění, jak se podniku daří, v jaké je finanční kondici v rámci svého oboru a v porovnání s konkurencí, slouží finanční analýza.

Finanční analýza poskytuje obraz o tom, v jaké situaci se podnik nachází. Rozebírá finanční výkazy, které posuzuje z několika různých hledisek a hledá souvislosti mezi získanými výsledky a chodem podniku. Odhaluje silné a slabé stránky a tyto informace potom vedení podniku využívá k budoucímu finančnímu plánování.

V této práci bude provedena finanční analýza České spořitelny, a.s., banky, která je největším finančním ústavem s nejdelší tradicí v České republice. Finanční analýza bankovních institucí je částečně odlišná od finančních analýz nebankovních podniků. V první řadě, základním rozdílem je odlišná struktura rozvahy a výkazu zisku a ztráty a také poměr vlastního a cizího kapitálu, kterým banka disponuje. Kapitál banky je průměrně 90% tvořen cizím kapitálem, což by v případě klasického podniku bylo naprosto nepřijatelné. Z tohoto důvodu se těmto skutečnostem musí přizpůsobit také hodnocení banky, protože na ni nelze aplikovat všechny metody finanční analýzy použitelné na jiné podnikatelské subjekty.

Cílem finanční analýzy banky je posoudit strukturu a vývoj aktiv a pasiv rozvahy, dále strukturu a vývoj výnosů a nákladů na základě zpracování údajů z výkazu zisku a ztráty. Poměrová analýza banky zahrnuje výpočet rentability, likvidity, zadluženosti, kapitálové přiměřenosti a porovnání finanční situace s bankovním sektorem a jinými srovnatelnými bankami.

Zjištění ekonomického stavu podniku je důležité zejména pro akcionáře, kteří se snaží o co největší zhodnocení svých vložených finančních prostředků do banky. Finanční obraz banky zajímá také klienty a potenciální klienty, kteří se také na základě těchto informací mohou rozhodnout, zda a v jaké bankovní instituci budou mít uloženy svoje finanční prostředky či v jaké bance je nejvýhodnější pořídit finanční úvěr.

2. CÍL PRÁCE A METODIKA

Cílem této diplomové práce je zhodnotit finanční situaci České spořitelny, a.s. v letech 2004-2007. Ke zjištění finančního stavu této bankovní instituce budou použity veřejně dostupné finanční výkazy banky, kterými jsou rozvaha, výkaz zisku a ztráty a vnitropodnikové zdroje České spořitelny.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části budou popsány jednotlivé části finanční analýzy, vzorce pro výpočet horizontální a vertikální analýzy a pro výpočet poměrových ukazatelů, a obeznámení o tom, co který ukazatel znamená a o čem vypovídá v rámci hodnocení podniku.

Dále bude v práci začleněna charakteristika České spořitelny, a.s., která slouží k seznámení se s podnikatelskou činností banky, organizační strukturou a finanční skupinou Erste Bank, do které Česká spořitelna patří jako jedna z osmi bank střední a východní Evropy.

Vlastní praktická část se bude zabývat samotnou finanční analýzou. Ta bude provedena prostřednictvím horizontální a vertikální analýzy rozvahy a výkazu zisku a ztráty a dále výpočtem poměrových ukazatelů, kterými jsou rentabilita, likvidita, zadluženost, finanční stabilita a kapitálová přiměřenost.

Horizontální analýza je výpočtem meziroční změny jednotlivých hodnot. Jde o výpočet rozdílových hodnot, kdy se od roku n odečte hodnota roku $(n-1)$ a procentuální vyjádření změny určité hodnoty v roce n ve srovnání téže hodnoty v předchozím roce $(n-1)$. Vertikální analýza vyjadřuje vztah určité hodnoty k celku a zobrazuje tak strukturu významných položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Jedná se tedy o procentuální vyjádření podílu jednotlivých složek aktiv na celkových aktivech, pasiv na celkových pasivech a výnosů a nákladů na celkovém zisku.

Další částí bude výpočet poměrových ukazatelů. Vzhledem k tomu, že pro analýzu bankovní instituce nelze aplikovat veškeré výpočty ukazatelů jako pro jiné podnikatelské subjekty, jsou v praktické části použity následující ukazatele.

Rentabilita: vyjadřuje, do jaké míry a jak rychle se vklad do podniku vyplatí. Charakterizuje vztah mezi ziskem a kapitálem. V čitateli se použije čistý zisk, ve jmenovateli vlastní kapitál pro zjištění výnosnosti kapitálu vloženého akcionáři, celková aktiva ke zjištění výnosu každé koruny do investovaného kapitálu bez ohledu na to, zda

jsou aktiva financována z vlastních nebo cizích zdrojů nebo cizí kapitál, ke zjištění rentability cizího kapitálu, kterým banky disponují ve velké míře.

- rentabilita vlastního kapitálu: $ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}}$
- rentabilita celkového kapitálu: $ROA = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{celková aktiva}}$
- rentabilita cizího kapitálu: $RCK = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{cizí kapitál}}$

Likvidita: v případě bankovní likvidity se jedná o krátkodobou a dlouhodobou likviditu. V čitateli se uvádí krátkodobá aktiva splatná do 1 roku a ve jmenovateli krátkodobá pasiva se splatností do 1 roku. U dlouhodobé likvidity jde o střednědobá a dlouhodobá aktiva a pasiva se splatností delší než 1 rok. Likvidita vyjadřuje schopnost banky splatit své splatné závazky. Bankovním věřitelům vypovídá ukazatel likvidity o schopnosti banky krýt jejich pohledávky hodnotou majetku.

- krátkodobá likvidita: $\frac{\text{krátkodobá aktiva}}{\text{krátkodobá pasiva}}$
- dlouhodobá likvidita: $\frac{\text{střednědobá a dlouhodobá aktiva}}{\text{střednědobá a dlouhodobá pasiva}}$

Celková zadluženost: počítá v čitateli s cizím kapitálem a ve jmenovateli s celkovými aktivy. Tento ukazatel udává míru krytí majetku cizími zdroji.

- celková zadluženost: $\frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}}$

Koeficient samofinancování: vyjadřuje, jak jsou aktiva banky financována penězi akcionářů. Jde tedy o poměr vlastního a celkového kapitálu.

- koeficient samofinancování: $\frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celkový kapitál}}$

Míra finanční samostatnosti: udává poměr vlastního a cizího kapitálu s cílem určit proporcii, ve které jsou celkové závazky financovány penězi akcionářů.

- míra finanční samostatnosti: $\frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{cizí kapitál}}$

Kapitálová přiměřenost: vyjadřuje vztah mezi celkovou výší kapitálu banky a jeho požadovanou výší vzhledem k rizikovosti bankovního portfolia. Cílem je zajistit dostatečnou výši kapitálu jako zdroje ke krytí ztrát.

- kapitálová přiměřenost:

$$kp = \frac{\textit{kapitál}}{\textit{kapitálový požadavek A} + \textit{kapitálový požadavek B}} * 0,08 \geq 0,08 ,$$

kde kapitálový požadavek A vyjadřuje kapitálový požadavek k úvěrovému riziku bankovního portfolia a kapitálový požadavek B je roven součtu kapitálových požadavků k úvěrovému riziku obchodního portfolia, riziku angažovanosti obchodního portfolia, obecnému úrokovému riziku, obecnému akciovému riziku, měnovému riziku a komoditnímu riziku.

Po poměrové analýze bude následovat srovnání hodnot některých položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty s bankovním sektorem, z čehož vyplyne, jak si banka stojí v českém bankovním sektoru. Dále proběhne srovnání České spořitelny s bankami, které podle objemu bilanční struktury patří stejně jako Česká spořitelna do skupiny velkých bank. Zde budou hodnoty rozvahy a výkazu zisku a ztráty bankovního sektoru a skupiny velkých bank přepočteny do průměru podle počtu bank ve skupině a porovnány s hodnotami České spořitelny. Následně bude ještě vypočten poměr, v jakém se Česká spořitelna podílí na hodnotách bankovního sektoru a na hodnotách velkých bank.

3. LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.1 Finanční analýza

Finanční analýza podniku je rozbořem údajů, jejichž hlavním zdrojem je finanční účetnictví. Analýzou těchto údajů lze získat přehled o majetkové, finanční a důchodové situaci podniku, a dále pak podklady pro finanční rozhodování a finanční řízení podniku.¹

Na výsledku finanční analýzy je založeno řízení majetkové i finanční struktury podniku, investiční a cenová politika, řízení zásob, atd. Provádějí ji finanční manažeři a často celé vrcholové vedení podniku.²

Finanční analýza zajišťuje zpětnou vazbu mezi předpokládaným efektem řídicích rozhodnutí a skutečností. Srovnává skutečnost s plánem, se skutečností minulých období, stanovuje trendy vývoje, srovnává výsledky s podniky téhož odvětví a konkurenčními podniky a srovnává skutečnost se standardními hodnotami. Tím představuje ohodnocení minulosti, současnosti a předpokládané budoucnosti finančního hospodaření podniku. Výsledky podniku jsou hodnoceny buď ve stanoveném okamžiku, v časové řadě, nebo v porovnání s jinými podniky nebo soubory podniků.

Účelem finanční analýzy je, s pomocí speciálních metodických prostředků, provést diagnózu finančního hospodaření podniku, podchytit všechny jeho složky, popřípadě některou ze složek finančního hospodaření zhodnotit blíže. Bližší zhodnocení se provádí pomocí poměrových analýz rentability, analýzy zadluženosti, analýzy likvidity, atd. Analýza by se měla provádět vždy před každým důležitým finančním rozhodováním.

Uspokojivá finanční situace podniku se nazývá finančním zdravím podniku, které vyjadřuje jeho schopnost plnit poslání v přítomnosti i budoucnosti.

Podnik provádí finanční analýzu sám pro sebe, pro vnitřní potřeby řízení podniku- udržování stavu, změny struktury, rozšiřování apod., ale také pro vnější

¹ MÁČE, M. Finanční analýza obchodních a státních organizací. Grada Publishing, Praha 2006. ISBN 80-247-1558-9

² SYNEK, M. Manažerská ekonomika. Grada Publishing, Praha 2003. ISBN 80-247-0515-X

potřeby- pro banky a další finanční instituce, které poskytují podniku externí kapitál, případně i pro jiné účely- prodej, sdružování, zánik, apod.³

Rizika finanční analýzy

Výsledky finanční analýzy jsou zcela závislé na pravdivosti vstupních účetních údajů. Pokud tedy například podnik vykazuje ve svých finančních výkazech rostoucí výsledky hospodaření, ačkoliv ve skutečnosti tyto výsledky stagnují nebo klesají, pak tyto nepravdivé údaje zkreslí výsledky finanční analýzy.

Dalším rizikem finanční analýzy je riziko izolované interpretace určitého ukazatele nebo určité hodnoty. V případě finanční analýzy se jedná o činnost komplexní povahy, neboť v jejím rámci dochází k zachycení všech stránek obrazu finanční situace podniku a současně i k respektování vazeb mezi těmito stránkami.

Omezení vypovídací schopnosti finančních výkazů může být dalším rizikem finanční analýzy. V rozvaze musí být obsaženy všechny stavy aktiv a pasiv, které by mohly finanční hodnocení ovlivnit. Z rozvahy musí být také zřejmé, k jakému termínu jsou závazky splatné.⁴

3.2 Zdroje údajů

Zdrojem finanční analýzy jsou účetní výkazy představující model účetního systému, který popisuje reprodukční proces firmy. Výkazy jsou soustavou informací o minulosti i současnosti, v podobě proformy výkazů pak tvoří soustavu účetních informací o budoucnosti.⁵

Zdrojem údajů pro zpracování finanční analýzy jsou:

- Interní údaje- údaje z účetních výkazů (rozvaha, výkaz zisku a ztrát, výkaz cash flow), údaje z jednotlivých účtů finančního účetnictví a další vnitropodniková účetní evidence, výroční zprávy, podklady úseku práce a mezd, vnitřních

³ ŽÍDKOVÁ, D. *Ekonomika podniků. ČZU v Praze*, Praha 2007. ISBN 978-80-213-1294-4

⁴ LANDA, M. *Jak číst finanční výkazy*. Computer Press, a.s., Brno 2008. ISBN 978-80-251-1994-5

⁵ MÁČE, M. *Finanční analýza obchodních a státních organizací*. Grada Publishing, Praha 2006. ISBN 80-247-1558-9

směrnic podniku, výhledů dalšího rozvoje podniku a různá statistická podniková šetření.

- Externí údaje- výkazy jiných podniků a souborů podniků zpracovávané orgány státní správy, různými svazy podniků, výsledky statistických a výzkumných šetření v odvětvích národního hospodářství publikované ve statistických ročenkách, výzkumných zprávách, odvětvových a makroekonomických analýzách, informace z obchodního rejstříku, z kapitálových trhů, bankovní informace z peněžního trhu, z poradenských, ratingových a auditorských firem apod.⁶

3.2.1 Rozvaha

Majetková struktura podniku

Majetkem podniku je souhrn věcí, peněz, pohledávek a jiných majetkových hodnot, které patří podnikateli a slouží k jeho podnikání.

Tvoří ho 3 základní skupiny prostředků, které se liší dobou, po kterou slouží v provozu podniku, než se vrátí do peněžní formy.

První skupinou je dlouhodobý majetek, druhou skupinou je oběžný majetek a třetí skupinou jsou přechodná aktiva, což jsou položky přechodného charakteru mezi majetkem a náklady nebo výnosy.

Majetkovou strukturu podniku zachycuje levá strana rozvahy a je označována jako aktiva.

Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý majetek slouží podniku déle než 1 rok a tvoří podstatu jeho majetkové struktury. Není získáván za účelem dalšího prodeje.

⁶ ŽÍDKOVÁ, D. *Ekonomika podniků*. ČZU v Praze, Praha 2007. ISBN 978-80-213-1294-4

Dlouhodobý majetek se člení do 3 základních skupin:

1. dlouhodobý nehmotný majetek

Dlouhodobý nehmotný majetek tvoří za úplaty získaná různá oprávnění jako jsou patenty, licence, autorská a vydavatelská práva, dále software, obchodní značka firmy, goodwill- dobré jméno firmy, které se finančně vyjadřuje při změně vlastníků firmy.

2. dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobý hmotný majetek se postupně opotřebovává a znehodnocuje. Jsou to budovy, stavby, stroje, výrobní zařízení, přístroje, dopravní prostředky aj. Některý dlouhodobý hmotný majetek jako např. pozemky nebo umělecká díla se používá dlouhou dobu, aniž by se znehodnotili.

3. dlouhodobý finanční majetek

Finančním dlouhodobým majetkem se rozumí majetek finanční povahy určený k dlouhodobému užívání. Patří sem zejména investiční cenné papíry a vklady, které budou v držení podniku déle než jeden rok, půjčky poskytnuté podnikem jiným subjektům, ostatní investiční cenné papíry a vklady se splatností delší než jeden rok a nemovitosti, umělecká díla, sbírky a předměty drahých kovů, které podnik nakupuje nebo vlastní za účelem obchodování s nimi nebo k uložení volných peněžních prostředků do majetku.⁷

Dlouhodobý majetek lze pořídit koupí, vytvořením vlastní činností, darováním, převodem nebo leasingem. Dále existují specifické formy dlouhodobého majetku, jako jsou náklady příštích období (zřizovací náklady u akciových společností, náklady na výzkum a vývoj nových výrobků a technologií).

Oběžný majetek

Oběžný majetek je v podniku přítomen v různých podobách. Ve věcné podobě se vyskytuje jako zásoby materiálu, rozpracované výroby a hotové výrobky. V peněžní podobě jako peníze v pokladně a na účtech v bance, pohledávky (dosud neuhrazené

⁷ LANDA, M. Jak číst finanční výkazy. Computer Press, a.s., Brno 2008. ISBN 978-80-251-1994-5

faktury, které podnik vystavil svým odběratelům nebo pohledávky vůči svým zaměstnancům) a také jako krátkodobý finanční majetek.

Oběžný majetek je neustále v pohybu. Za peníze jsou nakoupeny suroviny, ty se změní v nedokončené výrobky, ty v hotové výrobky, hotové výrobky v pohledávky, pohledávky v peníze na účtech nebo v hotové peníze.

Obrat oběžného majetku je velmi rychlý na rozdíl od dlouhodobého majetku. Čím rychleji se obrací, tím za stejných podmínek přinese větší zisk. Oběžný majetek slouží také k úhradě závazků podniku. Jsou to zejména peníze, kterými podnik vyrovnává své závazky.⁸

Kapitálová struktura podniku

Kapitálová struktura je struktura zdrojů, ze kterých vznikl majetek podniku. V případě, že do podniku vložil kapitál zakladatel nebo skupina podnikatelů, jedná se o vlastní kapitál. V opačném případě, kdy do podniku vložil kapitál věřitel, např. banka, jde o kapitál cizí.

Kapitálovou strukturu zachycuje pravá strana rozvahy, která se nazývá pasiva. Zvláštní skupinu pasiv pak tvoří položky přechodného charakteru zvaná přechodná pasiva.

Celková velikost podnikového kapitálu závisí na velikosti podniku, čím větší podnik, tím větší kapitál potřebuje a dále na stupni mechanizace a automatizace, čím vyšší použití techniky, tím větší kapitál. Dále zde záleží na rychlosti obratu kapitálu- čím rychlejší obrat, tím menší kapitál, a na organizaci odbytu, což znamená, že podnik s vlastní prodejní sítí vyžaduje vyšší kapitál než prodej přes obchodní podniky.

Vlastní kapitál

Vlastní kapitál je rozdělen do několika položek:

1. základní kapitál- ten je tvořen peněžními i nepeněžními vklady společníků do společnosti

⁸ SYNEK, M. Manažerská ekonomika. Grada Publishing, Praha 2003. ISBN 80-247-0515-X

2. kapitálové fondy- jsou tvořeny u akciových společností. Hlavní část kapitálových fondů tvoří emisní ážio, což je rozdíl mezi skutečně dosaženou prodejní cenou akcií a jejich cenou nominální při emisi akcií.
3. fondy ze zisku- vytvářejí se přímo ze zákona (ve spol. s r.o. a a.s. zákonný rezervní fond, v družstvech nedělitelný fond) nebo je jejich tvorba předepsána stanovami společnosti (statutární a ostatní fondy). Fondy ze zisku jsou pojistkou proti nepředvídaným rizikům v podnikání, slouží ke krytí ztrát a k překonání nepříznivého průběhu hospodaření společnosti.
4. nerozdělený zisk- je to část zisku po odvodu daní, která se nerozděluje mezi majitele, ale slouží dalšímu podnikání, nerozdělený zisk se přiděluje různým rezervním fondům

Cizí kapitál

Cizí kapitál je dluh podniku, který podnik musí v určené době splatit. Podle doby splatnosti se rozděluje na dlouhodobý cizí kapitál a krátkodobý cizí kapitál.

1. krátkodobý cizí kapitál zahrnuje závazky podniku, které jsou splatné během jednoho roku. Patří mezi ně krátkodobé bankovní úvěry, dodavatelské úvěry, zálohy přijaté od odběratelů, půjčky, částky dosud nevyplacených mezd a platů, nezaplacené daně, výdaje příštích období (náklady, které budou zaplacený v budoucnu), aj.
2. dlouhodobý cizí kapitál, který je poskytovaný na delší dobu než jeden rok, je tvořen dlouhodobými bankovními úvěry, termínovanými půjčkami, vydanými podnikovými obligacemi a dlužními úpisy, leasingovými dluhy a jinými dlouhodobými závazky.

Důvodů, proč použít cizí kapitál, je několik. Může se stát, že podnikatel nedisponuje dostatečně velkým vlastním kapitálem nezbytným k založení nebo rozšíření podniku. V takovém případě si může založit družstvo, akciovou společnost. To však omezuje jeho pravomoci a je to dražší než bankovní úvěr. Použitím cizího kapitálu nevznikají jeho poskytovateli žádná práva v přímém řízení podniku, zatímco přibírání

nových společníků rozředuje vlastní kapitál a tím i řídicí pravomoci. Cizí kapitál je většinou levnější než kapitál vlastní a jeho použití tudíž zvyšuje rentabilitu podniku.⁹

3.2.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty, neboli výsledovka, zachycuje reprodukce majetku firmy. Poskytuje informace o tom, jak vzniká výsledek hospodaření firmy daného účetního období a vyčísluje jeho dílčí složky.¹⁰

Výkaz zisku a ztráty navazuje na rozvahu a zachycuje podrobně strukturu výnosů a nákladů, které se podílely na tvorbě výsledku hospodaření. Ten je zjišťován jako rozdíl mezi výnosy a náklady. Zjišťuje se měsíčně a hospodářský výsledek se v něm uvádí kumulovaně od začátku roku. Kladný rozdíl vytváří zisk a záporný rozdíl vyjadřuje ztrátu. Jednotlivé složky se vykazují za běžné období a za minulé účetní období.

Položky se člení účelově nebo druhově. U obou typů jsou vždy zachovány tři základní oblasti tvorby výsledku hospodaření- provozní, finanční a mimořádná. Součet provozního a finančního výsledku hospodaření po odpočtu daně z příjmů za běžnou činnost dává výsledek hospodaření z běžné činnosti.¹¹

Pro finanční analýzu výsledku hospodaření je významné i rozhodnutí o tom, které složky zisku ztráty by do výsledku hospodaření měly být zahrnovány.

Z tohoto hlediska se rozlišují 2 základní pojetí výsledku hospodaření, kdy:

- výsledek hospodaření zahrnuje veškeré zisky a ztráty za dané období
- výsledek hospodaření nezahrnuje mimořádné zisky a ztráty, aby byl kritériem výdělkové schopnosti podniku

Toto druhé pojetí zdůrazňuje vztah nákladů a výnosů k činnosti daného období a jsou tedy vyloučeny jakékoliv významnější položky, u kterých tento vztah chybí. Jsou to např. zisky a ztráty vzniklé prodejem aktiv, které nejsou pořizovány za účelem

⁹ SYNEK, M. Manažerská ekonomika. Grada Publishing, Praha 2003. ISBN 80-247-0515-X

¹⁰ MÁČE, M. Finanční analýza obchodních a státních organizací. Grada Publishing, Praha 2006. ISBN 80-247-1558-9

¹¹ ŘEZBOVÁ, H. Cvičení z ekonomiky podniků pro obor podnikání a administrativa. ČZU v Praze, Praha 2007. ISBN 978-80-213-1619-5

prodeje (např. dlouhodobý majetek, materiál) a škody ze živelných pohrom u hospodářských prostředků (např. povodně).¹²

3.2.3 Výkaz cash flow

Pro přežití firmy je nezbytná schopnost hradit své závazky, tudíž být solventní. Z důvodu posouzení zdrojů příjmů a výdajů obsahuje účetní uzávěrka kromě rozvahy a výkazu zisku a ztráty také přehled o peněžních tocích, který blíže vysvětluje dané údaje. Celkový peněžní tok je roven rozdílu počátečního a koncového stavu peněžních prostředků z rozvahy, přičemž tento výkaz objasňuje vznik tohoto rozdílu.¹³

Ukazatel cash flow charakterizuje změnu, ať už přírůstek nebo úbytek, pohotových vlastních finančních zdrojů firmy za sledované období. Většinou se jedná o období jednoho roku.

Cash flow zobrazuje pohotové zdroje financí pro další rozvoj podniku a je ekonomickým kritériem efektivnosti kapitálové obnovy a úrovně obratu firmy. Tento ukazatel je významný i pro investiční rozhodování.

Přehled o peněžních tocích informuje o peněžních tocích za provozní, investiční a finanční činnost.

Od účetně vykázaného výsledku hospodaření se liší tím, že bere v úvahu okamžitý stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů. Místo výnosů se zjišťuje skutečný příjem peněz a místo nákladů skutečně vydané peněžní prostředky. Za peněžní prostředky se považují peníze v hotovosti včetně cenin, peněžní prostředky na účtu, včetně přečerpaní běžného účtu a peníze na cestě. Peněžními ekvivalenty se rozumí krátkodobý likvidní majetek, jako jsou např. likvidní a obchodovatelné cenné papíry, který je snadno a pohotově směnitelný za předem známou částku peněžních prostředků. U tohoto majetku se nepředpokládají významné změny hodnoty v čase.

¹² GRÜN WALD, R. - HOLEČKOVÁ, J. Finanční analýza a plánování podniku. Oeconomica, Praha 2006. ISBN 80-245-1108-8

¹³ MÁČE, M. Finanční analýza obchodních a státních organizací. Grada Publishing, Praha 2006. ISBN 80-247-1558-9

Cash flow odpovídá na následující otázky:

- kolik peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů měla účetní jednotka na počátku sledovaného období
- kde se tvořily peněžní prostředky, zda v oblasti provozní, investiční nebo finanční
- kde se spotřebovávaly peněžní prostředky, zda v oblasti provozní, investiční nebo finanční
- kolik peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů má účetní jednotka na konci sledovaného období
- jaký je celkový tok za sledované období¹⁴

Výsledek hospodaření se objeví v rozvaze jako součást vlastního kapitálu. Konečný stav peněz z výkazu cash flow je obsažen v oběžných aktivech ve finančním majetku.

konečný stav peněz = počáteční stav peněz + příjmy - výdaje

3.3 Postup finanční analýzy

Postup finanční analýzy může zahrnuje tyto kroky:

1. agregace ukazatelů rozvahy, výsledovky a výkazu cash flow
2. analýza absolutních ukazatelů, a to v čase, pomocí indexů řetězových a bazických, popř. odvození trendů regresní a korelační analýzou nebo pomocí grafů
3. analýza výkazů sestavených v procentním vyjádření, a to v čase i mezipodnikově (benchmarking)
4. výpočet poměrových ukazatelů
5. srovnání poměrových ukazatelů s odvětvovými průměry (komparativní analýza, též zvaná sektorová analýza), se standardními nebo prahovými hodnotami

¹⁴ ŘEZBOVÁ, H. Cvičení z ekonomiky podniků pro obor podnikání a administrativa. ČZU v Praze, Praha 2007. ISBN 978-80-213-1619-5

- (příčemž prahu, obvykle čísla 0 nebo 1, by podnik neměl dosáhnout), s konkurenčními podniky nebo s nejlepším podnikem v oboru
6. hodnocení poměrových ukazatelů v čase (základ finančního hodnocení podniku)
 7. hodnocení vzájemných vztahů mezi poměrovými ukazateli (systém Du Pont, pyramidová soustava ukazatelů)
 8. výpočet a hodnocení dalších ukazatelů (většinou absolutních: MVA- tržní přidaná hodnota, EVA- ekonomická přidaná hodnota)
 9. aplikace specifických postupů (modely predikce finanční tísně, SWOT analýza, spider graf)
 10. návrh na opatření- analýza odhaluje slabá a silná místa ekonomiky podniku a slouží tak jako podklad pro finanční řízení, plánování a prognózování

3.4 Techniky finanční analýzy

Finanční analýza se provádí pomocí různých rozborových technik, ke kterým patří:

- a) strukturální analýza, což je procentní rozbor skupiny absolutních ukazatelů- horizontální a vertikální
- b) analýza poměrových ukazatelů, které je vyjádřena jako poměr dvou absolutních ukazatelů
- c) rozklad ukazatelů, tzv. pyramidový rozklad, sloužící k vyjádření velikosti vlivů dílčích poměrových ukazatelů na souhrnný ukazatel
- d) analýza soustavy ukazatelů, zpracovaná i do souhrnných indexů, tzn. do jednoho čísla, které vyjadřuje finanční zdraví podniku

Za základní techniku je považována poměrová analýza, která vzniká jako podíl dvou absolutních ukazatelů charakterizujících vybavenost podniku zdroji a dosahované výsledky. Poměrové ukazatele umožňují srovnání určitého podniku s jinými podniky nebo s odvětvovým průměrem. Výběr techniky však závisí především na cíli, který sleduje uživatel.¹⁵

¹⁵ SYNEK, M. Manažerská ekonomika. Grada Publishing, Praha 2003. ISBN 80-247-0515-X

3.5 Strukturální analýza

Horizontální a vertikální rozbor finančních výkazů je výchozím bodem finanční analýzy. Absolutní ukazatele vycházejí přímo z účetních výkazů a porovnávají se za daný účetní rok s rokem minulým. Umožňují vidět původní absolutní údaje z účetních výkazů v určitých souvislostech. Sledují jak absolutní změny, tak i změny relativní, tedy procentní. Horizontální analýza sleduje vývoj veličin v čase a vertikální analýza sleduje strukturu finančního výkazu vztahenou k nějaké veličině.

3.5.1 Horizontální analýza

Horizontální analýze se také říká trendová analýza. Jde o analýzu, která sleduje časový trend vybrané položky účetních výkazů. Zjišťuje, jak se určitá položka v účetním výkazu změnila oproti předchozímu roku. Při výpočtech se používají řetězové indexy, bazické indexy, regresní analýza a další statistické metody. Porovnávání položek účetních výkazů mezi jednotlivými roky se provádí po řádcích, proto jde o horizontální analýzu.

3.5.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza je analýza struktury položek aktiv a pasiv a rovněž analýza struktury výkazu zisku a ztráty. Lze ji také použít při hodnocení struktury cash-flow. Umožňuje srovnat účetní výkazy daného roku s výkazy z minulých let. Rozbor se provádí od shora dolů, proto tedy vertikální analýza. Procentní podíly jednotlivých položek aktiv na celkových aktivech informují o tom, do jakých aktiv investovala účetní jednotka svůj kapitál. Na straně pasiv podává dobrý přehled o tom, z jakých zdrojů účetní jednotka svá aktiva financovala, zda převážně z vlastního kapitálu, nebo v jaké míře využila cizí kapitál. U cizího kapitálu se sleduje také návratnost zdrojů, v jaké míře účetní jednotka užívala krátkodobý nebo dlouhodobý cizí kapitál¹⁶.

¹⁶ MÁČE, M. Finanční analýza obchodních a státních organizací. Grada Publishing, Praha 2006. ISBN 80-247-1558-9

Horizontální a vertikální analýza rozvahy

Absolutní hodnoty na jednotlivých řádcích se zpracovávají trojím způsobem:

1. Stanoví se rozdíl mezi údaji za dva po sobě následující roky, odečte se od údaje za běžný rok údaj za rok minulý. Pozornost se věnuje největším kladným i záporným rozdílům.
2. Vypočte se podíl (index) údaje za rok běžný a za rok minulý. Pozornost se věnuje vysokým či nízkým indexům, zejména když jde o položky s absolutně největšími rozdíly.
3. Každé položce se přiřadí její podíl na celkových aktivech či pasivech. Pozornost se věnuje vysokým změnám procentního rozdílu na rozvahovém součtu.

Horizontální a vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Analýza výkazu zisku a ztráty se odehrává v podobě relativních ukazatelů:

1. meziročních indexů, které odhalí nerovnoměrnosti v relativních změnách výnosových a nákladových položek (horizontální analýza)
2. procentních podílů jednotlivých položek na tržbách, kde změna podílu může signalizovat změnu sortimentu, cen nebo nehospodárnost (vertikální analýza)

Horizontální a vertikální analýza přehledu o peněžních tocích

Horizontální analýza přehledu o peněžních tocích má podobu časového srovnání absolutních údajů za jednotlivé položky ve dvou nebo několika po sobě následujících ročních přehledech o peněžních tocích. Časové srovnání posuzuje, jakým způsobem a do jaké míry se podnik vypořádával s důsledky příznivých i nepříznivých vnějších okolností. Podle toho lze usuzovat, jaké jsou schopnosti managementu zvládat situaci i do budoucna. Hledají se náznaky hrozící finanční tísně v těch peněžních tocích, které byly nejspíš vynuceny nepříznivými okolnostmi. Analytik se snaží odhalit slabá místa a hodnotí způsob, jak se těmito okolnostem v příjmech a výdajích čelilo.

Při časovém srovnávání se monitoruje vývoj citlivých položek, kterými jsou Cash flow netto, výdaje ze zadrženého zisku, změny krátkodobých závazků, krátkodobého bankovního úvěru a krátkodobého finančního majetku. Zkoumají se souvislosti vývoje peněžních toků z provozní činnosti s vnějšími vztahy podniku, jak je zobrazují tržby, úrokové sazby a devizový kurz.

3.6 Poměrová analýza

Pro provedení analýzy je nutné použít odpovídající soustavu ukazatelů, které mají dostatečnou vypovídací schopnost o finanční situaci a jejím vývoji.

Poměroví ukazatele charakterizují vzájemný vztah dvou položek z účetních výkazů pomocí jejich podílu. Mezi položkami danými do poměru musí existovat vzájemná souvislost. Velikost konkrétní položky v účetním výkazu má pro hodnocení omezený význam, proto se používají poměrové ukazatele. Sdružují se do skupin, přičemž každá skupina se váže k některému aspektu finančního stavu podniku.¹⁷

Za základní poměrové ukazatele lze považovat:

- ukazatele aktivity
- ukazatele rentability
- ukazatele likvidity
- ukazatele zadluženosti
- ukazatele kapitálové přiměřenosti

3.6.1 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity se snaží změřit, jak úspěšně využívá management podniku aktiva. Ukazatel nejčastěji poměruje tokovou veličinu (tržby) k veličině stavové (aktiva). Lze tedy ukazatel vyjádřit ve dvou modelech.

Jedná se o ukazatele typu rychlost obratu a doba obratu. Rychlost obratu vyjadřuje počet obrátek aktiv za období, během kterého bylo dosaženo daných tržeb použitých v ukazateli. Doba obratu odráží počet dní, popřípadě let, po který trvá jedna obrátka.¹⁸

Nejčastěji se sleduje obrat zásob, obrat pohledávek a obrat stálých aktiv, především hmotného investičního majetku, které jsou příčinnými ukazateli obratu celkového majetku.¹⁹

¹⁷ ROSOCHATECKÁ, E. *Ekonomika podniků*. PEF ČZU, Praha 2006. ISBN 80-213-1482-6

¹⁸ KISLINGEROVÁ, Eva. *Finanční analýza: Krok za krokem*. C.H.Beck, Praha 2005. ISBN 80-7179-321-3

¹⁹ VALACH, J. *Finanční řízení podniku*. Ekopress, Praha 1999. ISBN 80-86119-21-1

Ukazatele aktivity se zabývají intenzitou využití majetku. Má-li ho více, než je účelné, vznikají mu zbytečné náklady a tím nízký zisk. Má-li ho naopak málo, přichází o tržby, které by mohl získat.

- obrat celkových aktiv- $\frac{\text{aktiva}}{\text{tržby}}$ - je měřítkem celkového využití majetku účetní jednotky
- doba obratu zásob- $\frac{\text{zásoby}}{\frac{\text{tržby}}{365}}$ představuje průměrnou dobu, která uplyne mezi nákupem materiálu a prodejem výrobku
- doba obratu pohledávek- $\frac{\text{pohledávky}}{\frac{\text{tržby}}{365}}$ vyjadřuje dobu, která uplyne ode dne vystavení faktury odběratelům až po příjem peněžních prostředků
- doba obratu závazků- $\frac{\text{závazky}}{\frac{\text{tržby}}{365}}$ udává dobu, která uplyne mezi nákupem zásob a platbou za tento nákup. Tato doba by měla být kratší než je doba obratu pohledávek.
- rychlost obratu zásob- $\frac{\text{tržby}}{\text{průměrná zásoba}}$ udává počet obrátek zásob za sledované období, obvykle za rok. Účelné je zvyšovat počet obrátek, tedy zkracovat dobu obratu, což vede ke zvyšování zisku.
- rychlost obratu stálých aktiv- $\frac{\text{tržby}}{\text{stálá aktiva v zůstatkových cenách}}$ měří, jak efektivně podnik využívá budovy, stroje, zařízení a jiná stálá aktiva. Udává, kolikrát se stálá aktiva obrátí za rok. Je důležitý při úvahách o nových investicích (jeho nízká hodnota ve srovnání s odvětvovým průměrem obvykle svědčí o nízkém využívání výrobní kapacity).
- rychlost obratu celkových aktiv- $\frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}}$ nízká hodnota obratu celkových aktiv ve srovnání s odvětvovým průměrem svědčí o tom, že

podnikatelská aktivita podniku je nízká a že je třeba ji zvýšit, zbavit se části majetku nebo kombinovat oba způsoby.²⁰

3.6.2 Ukazatele rentability

Ukazatelé rentability hodnotí a posuzují celkovou efektivnost podniku dosaženou vloženým kapitálem, tedy jak je podnik schopen dosahovat zisku se svěřenými prostředky. Pomocí nich se vyjadřuje intenzita využívání, reprodukce a zhodnocení kapitálu vloženého do podniku. Rentabilita vloženého kapitálu je schopnost podniku vytvářet nové zdroje a dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Vyjadřuje míru zisku, která v tržní ekonomice slouží jako hlavní kritérium pro alokaci kapitálu.

Tyto ukazatele patří do kategorie tzv. mezivýkazových poměrových ukazatelů, protože využívají údaje ze 2 účetních výkazů, objem kapitálu z rozvahy a velikost zisku z výkazu zisku a ztrát.

- rentabilita vlastního kapitálu ROE (Return On Equity) – vyjadřuje výnosnost kapitálu, který do podniku vložili akcionáři. Ti pomocí tohoto ukazatele zjišťují, zda jejich kapitál přináší dostatečný výnos.

$$\text{ROE} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} * 100$$

- rentabilita celkového kapitálu ROA (Return On Assets) – hodnota udává, kolik korun vynesla každá koruna investovaného kapitálu. Poměruje zisk s celkovými aktivy bez ohledu na to, zda jsou aktiva financována z vlastních či cizích zdrojů.

$$\text{ROA} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{celková aktiva}} * 100$$

²⁰ SYNEK, M. Manažerská ekonomika. Grada Publishing, Praha 2003. ISBN 80-247-0515-X

Doporučené hodnoty ROA jsou²¹:

Hodnoty ROA (v %)	Návratnost aktiv
< 0,75	slabá
0,75-1,00	pod standardem
1,00-1,25	dobrá
1,25-1,75	velmi dobrá
> 1,75	excelentní

- rentabilita cizího kapitálu- vyjadřuje, jak se cizí kapitál podílí na generování zisku

$$RCK = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{cizí kapitál}} * 100$$

- rentabilita nákladů- lze počítat jak rentabilitu provozních nákladů, tak rentabilitu celkových nákladů

$$\text{rentabilita nákladů} = \frac{\text{zisk}}{\text{náklady}}$$

3.6.3 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity zkoumají schopnost podniku hradit krátkodobé úvěry a krátkodobé závazky v době jejich splatnosti. Aby byla účetní jednotka solventní musí mít určitou část svých aktiv ve vysoce likvidní formě, která je rychle přeměnitelná na peníze. K úhradě jsou tedy použitelné rychle likvidní majetkové složky. Likvidita má protikladný vztah k rentabilitě účetní jednotky. Účetní jednotky s velkým podílem vysoce likvidního majetku dosahují obvykle nižší rentability.

Oběžný majetek se pro tyto účely rozděluje do 3 stupňů likvidity:²²

1.stupeň- finanční majetek v pokladně, na běžném účtu, obchodovatelné krátkodobé cenné papíry, ceniny

2.stupeň- pohledávky za odběrateli, které by bylo možno v případě potřeby před uplynutím lhůty splatnosti prodat a získat pohotové peněžní prostředky nebo na ně získat úvěr

3.stupeň- zásoby hotových výrobků a zboží, zásoby materiálu

²¹ Ziegler, K. a kol.: Finanční řízení bank. Bankovní institut, a.s. Praha 1997. ISBN 80-902243-1-8

²² ŽÍDKOVÁ, D. Ekonomika podniků. ČZU v Praze, Praha 2007. ISBN 978-80-213-1294-4

Existují 3 stupně likvidity:

- **celková**- měří platební schopnost podniku z hlediska kratšího období

$$\text{celková likvidita} = \frac{\text{finanční majetek} + \text{krátkodobé pohledávky} + \text{zásoby}}{\text{krátkodobá pasiva}}$$

V čitateli se uvádějí oběžná aktiva bez dlouhodobých pohledávek, ve jmenovateli pak všechny peněžní závazky splatné do 1 roku (závazky z obchodního styku, závazky k zaměstnancům, splatné daně, směnky a krátkodobé úvěry). Likviditu srovnáváme s odvětvovým průměrem. Za přijatelnou hodnotu se považují hodnoty v intervalu 1,5-2,5. Ukazuje kolikrát by byl podnik schopen uspokojit své věřitele, jejichž pohledávky jsou splatné v krátkém časovém období, kdyby přeměnil veškerá uvedená oběžná aktiva na hotovost.²³ Čím je hodnota vyšší, tím menší je riziko platební neschopnosti vyvolané tím, že podnik své výrobky neprodá, nebo že odběratelé nezaplátí všechny pohledávky.

- **pohotová**

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{\text{finanční majetek} + \text{krátkodobé pohledávky}}{\text{krátkodobá pasiva}}$$

Jelikož se v tomto případě nepočítá se zásobami, lépe se tím vystihuje okamžitá platební schopnost. Zásoby jsou totiž obvykle méně likvidní než ostatní oběžná aktiva a jejich případný prodej je obvykle ztrátový a ohrozí-li budoucí výrobu, může vést až k bankrotu podniku. Za standardní hodnotu se považuje 1-1,5.

- **okamžitá**

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{\text{finanční majetek}}{\text{krátkodobá pasiva}}$$

Okamžitá likvidita vyjadřuje schopnost splatit konečné závazky, kdyby byly všechny splatné v tomto okamžiku. Hodnota by se měla pohybovat v rozmezí 0,2-0,6.

²³ ŽÍDKOVÁ, D. Ekonomika podniků. ČZU v Praze, Praha 2007. ISBN 978-80-213-1294-4

Pro finanční analýzu banky se používají ukazatele krátkodobé a dlouhodobé likvidity.²⁴

- krátkodobá likvidita = $\frac{\textit{krátkodobá aktiva}}{\textit{krátkodobá pasiva}}$
- dlouhodobá likvidita = $\frac{\textit{střednědobá a dlouhodobá aktiva}}{\textit{střednědobá a dlouhodobá pasiva}}$

Za doporučené hodnoty u krátkodobé likvidity je považováno 15% a více, u dlouhodobé likvidity 130-135%.

3.6.4 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti sledují vztah mezi cizími a vlastními zdroji. Zadluženost nemusí být negativní charakteristikou podniku. V dobře fungující firmě může naopak vysoká finanční páka pozitivně přispívat k rentabilitě vlastního kapitálu.

Při analýze zadluženosti je důležité zjistit ve výroční zprávě objem majetku, který má firma pořízen na leasing. Aktiva získaná prostřednictvím leasingu se totiž neobjevují v rozvaze, ale pouze jako náklady ve výkazu zisku a ztráty. Potom firma, která se zdá být nezadlužená podle poměru cizího a vlastního kapitálu, může být ve skutečnosti vzhledem k velkému množství majetku pořízeného na leasing firmou zadluženou. Je tedy důležité pro analýzu zadluženosti využívat současně ukazatelů výsledovky, které zohledňují schopnost firmy splácet náklady na cizí kapitál.²⁵

Vztahy mezi cizími a vlastními zdroji vyjadřují míru rizika věřitelů nebo míru samofinancování podniku. U velkých podniků nepřichází v úvahu, že by podnik financoval veškerá svá aktiva z vlastního kapitálu a nebo naopak jen z cizího. Použití pouze vlastního kapitálu by znamenalo snížení celkové výnosnosti vloženého kapitálu. Na druhou stranu financování aktiv jen cizím kapitálem by bylo spojeno s obtížemi při jeho získávání. Podnik používá cizí kapitál s tím, že výnos, který se jím získá a rovněž výnosnost celkového vloženého kapitálu bude vyšší než úroky placené z cizího kapitálu.

²⁴ KAŠPAROVSKÁ, V. a kol. Řízení obchodních bank. C.H. Beck, Praha 2006. ISBN 80-7179-381-7

²⁵ KISLINGEROVÁ, Eva. Finanční analýza: Krok za krokem. C.H.Beck, Praha 2005. ISBN 80-7179-321-3

Základním ukazatelem zadluženosti je poměr celkových závazků k celkovým aktivům. Čím větší je hodnota, tím vyšší je riziko jak věřitelů, tak i akcionářů.²⁶

Zadluženost se měří dvěma způsoby:²⁷

1. vychází se z rozvahy a počítá se rozsah, ve kterém dluhy financují aktiva

$$\text{zadluženost} = \frac{\text{celkový dluh}}{\text{celková aktiva}}$$

Celkový dluh zahrnuje jak dlouhodobé, tak krátkodobé dluhy. Věřitelé podniku dávají přednost nižšímu zadlužení, protože to pro ně představuje nižší riziko. Vlastníci podniku naopak chtějí využít finanční páku. Za předlužený podnik lze považovat takový, jehož dluhy jsou větší než hodnota jeho majetku.

2. vychází se z výsledovky a počítá se krytí nákladů na cizí kapitál (úroků a dalších poplatků) ziskem před úroky a zdaněním (EBIT)

$$\text{úrokové krytí TIE} = \frac{EBIT}{\text{placené úroky}}, \text{ TIE (times-interest-earned ratio)}$$

Tento ukazatel je považován za jeden z ukazatelů odolnosti podniku proti zhroucení jeho financí v důsledku úbytku cizích zdrojů. Prahovou hodnotou je hodnota 1, cílová hodnota by měla být však podstatně vyšší.

K nejdůležitějším ukazatelům zadluženosti patří:²⁸

- ukazatel věřitelského rizika = $\frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} * 100$ (míra celkové zadluženosti,

koeficient zadluženosti)- udává z kolika procent jsou celková aktiva financována cizím kapitálem. Věřitelé upřednostňují nižší hodnotu tohoto ukazatele, vlastníci budou preferovat vyšší míru zadluženosti.

- zadluženost vlastního kapitálu = $\frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} * 100$ také nazývána jako míra

finanční samostatnosti-udává, jaký je poměr mezi cizím a vlastním kapitálem

²⁶ VALACH, J. Finanční řízení podniku. Ekopress, Praha 1999. ISBN 80-86119-21-1

²⁷ SYNEK, M. Manažerská ekonomika. Grada Publishing, Praha 2003. ISBN 80-247-0515-X

²⁸ ŽÍDKOVÁ, D. Ekonomika podniků. ČZU v Praze, Praha 2007. ISBN 978-80-213-1294-4

- koeficient samofinancování = $\frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} * 100$ zachycuje, do jaké míry je podnik schopen pokrýt svůj majetek z vlastních zdrojů

3.6.5 Ukazatel kapitálové přiměřenosti

Ukazatel kapitálové přiměřenosti je specifický ukazatel bankovní činnosti, který je v současnosti velmi zdůrazňován. Vyjadřuje vztah mezi skutečnou výší kapitálu banky a jeho požadovanou výší vzhledem k rizikovosti bankovního portfolia. Cílem je zjistit dostatečnou výši bankovního kapitálu jako zdroje krytí ztrát a zamezit tak přenosu ztrát na bankovní věřitele.

Při jeho interpretaci je vždy třeba vycházet z požadavku určité rovnováhy mezi výnosností bankovního podnikání a jeho bezpečností. Rostoucí hodnota ukazatele kapitálové přiměřenosti je pozitivní informací pro orgány dohledu a bankovní věřitele. Na druhé straně dlouhodobý růst a důraz na kapitálovou přiměřenost může být doprovázen stagnací či poklesem tempa růstu rentability podnikání, což není dobrý signál pro akcionáře a investory na kapitálovém trhu.

$$kp = \frac{\text{kapitál}}{\text{kapitálový požadavek A} + \text{kapitálový požadavek B}} * 0,08 \geq 0,08,$$

kde kapitálový požadavek A je roven kapitálovému požadavku k úvěrovému riziku bankovního portfolia a kapitálový požadavek B je roven součtu kapitálových požadavků k úvěrovému riziku obchodního portfolia, riziku angažovanosti obchodního portfolia, obecnému úrokovému riziku, obecnému akciovému riziku, měnovému riziku a komoditnímu riziku.²⁹

3.7 Pyramidové rozklady

Pyramidové rozklady se používají pro hodnocení výkonu podniku. Provádějí se proto, že analýza poměrových ukazatelů postrádá jednotící kritérium, které by svázalo

²⁹ KAŠPAROVSKÁ, V. a kol. Řízení obchodních bank. C.H. Beck, Praha 2006. ISBN 80-7179-381-7

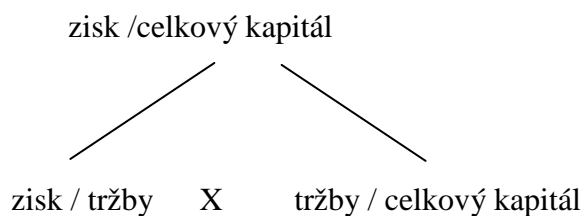
hodnoty ukazatelů v jednotlivých skupinách tak, aby bylo možno hodnotit účetní jednotku jako celek a ne jen odděleně její jednotlivé části.

Jedná se o měření výkonu podniku na základě současného hodnocení více kritérií. Každý poměrový ukazatel hodnotí pouze jednu stránku stavu nebo vývoje podniku. Změna jednoho ukazatele může vyvolat změnu jiného ukazatele, nebo i více ukazatelů. Pro zjištění účinků změn jednotlivých faktorů se potom vytvářejí soustavy vzájemně souvisejících ukazatelů.

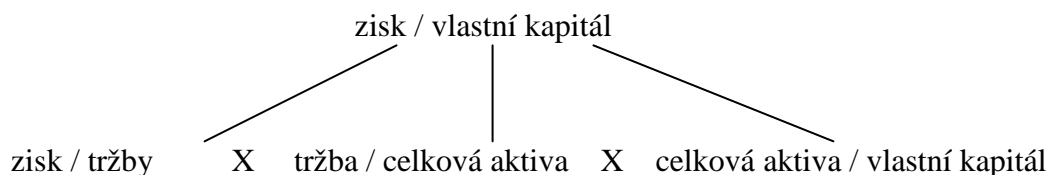
Na vrcholu pyramidy stojí jeden komplexní nebo-li souhrnný ukazatel, který je poté možné rozložit do součinu nebo podílu dílčích ukazatelů- tzv. multiplikativní vztahy mezi ukazateli, nebo do součtu nebo rozdílu dílčích ukazatelů- tzv. aditivní vztahy mezi ukazateli.

V jedné pyramidě se mohou vyskytnout také současně oba druhy vazeb.³⁰

Rentabilita celkového kapitálu (ROA)

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

³⁰ ŽÍDKOVÁ, D. *Ekonomika podniků*. ČZU v Praze, Praha 2007. ISBN 978-80-213-1294-4

3.8 Charakteristika banky

Zákon č.21/1992 Sb., o bankách vymezuje banku jako právnickou osobu se sídlem v České republice, založenou jako akciová společnost, která přijímá vklady od veřejnosti a poskytuje úvěry. Kromě toho může banka vykonávat i další činnosti, pokud jsou povoleny v udělené bankovní licenci.

Banku lze charakterizovat jako finančního zprostředkovatele, který zprostředkovává pohyb finančních prostředků mezi jednotlivými ekonomickými subjekty. Tento pohyb provádějí tak, že na jedné straně získávají zdroje přijímáním depozit a úvěrů nebo emisí vlastních dluhopisů, na druhé straně poskytují úvěry nebo nakupují cenné papíry. Banky hrají významnou roli také při zprostředkování emise cenných papírů, prostřednictvím kterých dochází k alokaci kapitálu přímo mezi investory a příjemci kapitálu na finančním trhu.

Český bankovní systém lze označit jako dvoustupňový univerzální bankovní systém s některými specializovanými druhy bank.

Druhy bankovních institucí tvořících český bankovní systém:

Česká národní banka je centrální bankou a jejím hlavním posláním je péče o cenovou stabilitu. Má oprávnění emitovat hotové peníze, bankovky a mince a je subjektem, který provádí bankovní dohled.

Univerzální banky a spořitelny představují nejvýznamnější část bankovního systému. Dominantní roli hrají velké banky, které nabízejí celé palety bankovních produktů a mají velké množství poboček. Vedle nich existují malé banky, které jsou zaměřené na určitou oblast, klientelu nebo okruh produktů.

Dalšími bankovními institucemi na českém trhu jsou stavební spořitelny, hypoteční banky, spořitelní a úvěrní družstva a specializované banky- Česká exportní banka, která se zaměřuje na státní podporu vývozu a Českomoravská záruční a rozvojová banka specializující se na financování a podporu vzniku a rozvoje malých a středních podniků, podporu bydlení, regionů, města a obcí.

Základní charakteristické rysy bank jsou:

- právní forma akciové společnosti

- příjem vkladů od veřejnosti, přičemž vkladem se rozumějí svěřené peněžní prostředky, které představují závazek vůči vkladateli na jejich výplatu
- poskytnutí úvěrů, za které se považují v jakékoliv formě dočasně poskytnuté peněžní prostředky
- vlastní bankovní licence, o jejímž udělení rozhoduje na základě posouzení žádosti Česká národní banka, která si před rozhodnutím vyžádá stanovisko Ministerstva financí

Za základní funkce banky se považují:

- finanční zprostředkování
- emise bezhotovostních peněz
- provádění bezhotovostního platebního styku

Banky provádějí finanční zprostředkování mezi jednotlivými ekonomickými subjekty tak, že na jedné straně shromažďují dočasně volné finanční prostředky a na straně druhé je na vlastní účet umísťují tam, kde přinášejí nejvyšší rizikově očištěný výnos.

Předpokladem pro efektivní umístění kapitálu je transformace kapitálu, kterou banky při finančním zprostředkování provádějí zejména z hlediska:

- doby splatnosti- přijímané vklady mohou mít odlišnou splatnost než poskytované úvěry
- úvěrového rizika- přijímané vklady jsou diverzifikovány do různých aktiv, riziko aktiv je tedy rozloženo na všechny věřitele banky
- kvantitativního- přijímané vklady jsou v jiných částkách než poskytované úvěry
- teritoriálního- banky získávají kapitál tam, kde je jeho relativní přebytek a alokují ho do míst, kde je jeho relativní nedostatek
- měnového- přijímané vklady a poskytované úvěry mohou být v různých měnách

Rozvaha banky

AKTIVA	PASIVA
1. Pokladní hotovost	1. Závazky k bankám
2. Vklady u centrální banky	2. Závazky ke klientům
3. Státní pokladniční poukázky a pouk. ČNB	3. Závazky z dluhových cenných papírů
4. Pohledávky za bankami	4. Rezervy
5. Pohledávky za klienty	5. Ostatní pasiva
6. Cenné papíry	6. Podřízený dluh
7. Majetkové účasti	7. Základní kapitál
8. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek	8. Kapitálové fondy
9. Pohledávky z upsaného ZK	9. Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku
10. Ostatní aktiva	10. Emisní ážio
	11. Nerozdělený zisk z předchozích období

Pokladní hotovost- tato bilanční položka vyjadřuje hotovostní peníze v tuzemské i zahraničních měnách. Představuje nejvíce likvidní aktivum, které ovšem nese nulový příjem. Banka ji využívá k hotovostním operacím na pokladnách banky.

Vklady u centrální banky- část těchto vkladů má podobu povinných minimálních rezerv. Zbylou část vkladů tvoří dobrovolné rezervy u centrální banky. Cílem jejich tvorby je zajištění schopnosti banky uhradit své závazky vůči jiným bankám. Výnos je závislý na tom, zda jsou či nejsou vklady centrální bankou úročeny.

Státní pokladniční poukázky a poukázky centrální banky- jde o relativně likvidní a téměř bezriziková aktiva, která banka drží zpravidla za účelem posílení likvidity či snížení rizikovosti svého portfolia.

Pohledávky za bankami- tyto pohledávky mají formu vkladů u jiných bank či úvěrů poskytnutých jiným obchodním bankám. Banky je také drží z důvodu realizace platebního styku.

Pohledávky za klienty- pohledávky z poskytnutých úvěrů firmám, domácnostem a municipalitám. Přináší vyšší výnosy, ale také vyšší míru rizika a nižší likvidnost.

Cenné papíry- jsou zde zahrnuty obchodovatelné dluhopisy a také majetkové cenné papíry. Banky je zpravidla drží za účelem obchodování a tím získání výnosů z cenových rozdílů. Dluhopisy mohou být drženy do doby splatnosti za účelem dosažení úrokového výnosu.

Majetkové účasti- jde o dlouhodobě držené akcie, prostřednictvím kterých banka získává vliv nad jinou společností.

Pohledávky z upsaného základního kapitálu- pohledávky za akcionáři, které vyplývají z upsaného a dosud nesplaceného základního kapitálu akcionářů banky.

Ostatní aktiva- jde o různorodou skupinu aktiv. Patří sem, např. pohledávky za zaměstnanci či daňové pohledávky za státem.

Závazky k bankám- do této položky patří úvěry a vklady od jiných bank.

Závazky ke klientům- jsou tvořeny všemi typy primárních vkladů, např. přijaté úvěry od nebankovních subjektů, např. vládních institucí.

Závazky z dluhových cenných papírů- bankou emitované dluhopisy, jejichž emisí získává zdroje k financování svých aktiv.

Rezervy- cizí zdroje, vytvářené na vrub nákladů a určené ke krytí rizik z bankovního podnikání. Část z nich má charakter zákonných rezerv.

Ostatní pasiva- jde o nesourodou položku cizích zdrojů, která obsahuje závazky banky různorodého charakteru.

Podřízený dluh- je to specifický zdroj v tom smyslu, že představuje přechod mezi cizími a vlastními zdroji banky. Jde o peněžní půjčku bance, která je charakteristická tím, že není zajištěná, má určenou minimální splatnost a v případě krachu banky jsou pohledávky věřitele vyrovnány až po uspokojení pohledávek ostatních věřitelů.

Základní kapitál- vlastní zdroj banky, který je tvořen vklady akcionářů, resp. účetní hodnotou akcií upsaných akcionáři banky.

Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku- jde o vlastní zdroje banky, které se tvoří ze zdaněného zisku. Tvorba části z nich má zákonný charakter.

Kapitálové fondy- jde o fondy, které banka tvoří z jiných zdrojů než z bankovního zisku, např. bezplatným nabytím majetku, dotacemi.

Emisní ážio- rozdíl mezi emisním kurzem a jmenovitou hodnotou akcií banky.

Nerozdělený zisk z předchozích let- může být po splnění zákonem stanovených podmínek součástí vlastních zdrojů banky.³¹

Strana aktiv ukazuje strukturu majetku banky, tzn. kde má banka umístěny své zdroje.

³¹ KAŠPAROVSKÁ, V. a kol. Řízení obchodních bank. C.H. Beck, Praha 2006. ISBN 80-7179-381-7

Stana pasiv ukazuje, z jakých zdrojů jsou aktiva financována. Jsou zde zahrnuty cizí zdroje a vlastní zdroje.

Cizí zdroje získávají banky především prostřednictvím různých druhů vkladů od svých klientů, menší část i emisí vlastních dluhopisů. Do cizích zdrojů patří také rezervy, které banky vytvářejí z nákladů a které slouží ke krytí očekávaných ztrát banky nebo jiných pravděpodobných plnění s nejistým časovým rozvrhem a výší.

Vlastní zdroje banky tvoří základní kapitál, který odpovídá nominální výši emitovaných akcií. Dále sem patří rezervní a jiné fondy tvořené z čistého zisku banky, kapitálové fondy vytvářené jiným způsobem než ze zisku, jde zejména o ážiový fond vytvářený z rozdílu mezi emisním kurzem a nominální hodnotou nově emitovaných akcií banky a nerozdělený zisk.

Z hlediska pasiv je pro banky typický vysoký podíl cizích zdrojů na celkových pasivech. Důvodem je to, že čím vyšší je podíl cizích zdrojů, tím je vyšší rentabilita vloženého kapitálu banky a tedy i návratnost pro akcionáře. Nevýhoda však je to, že čím nižší je vlastní kapitál, tím vyšší je riziko banky, že nebude schopna pokrýt své ztráty z vlastních zdrojů. Proto je bankám ve formě kapitálové přiměřenosti předepsána určitá minimální výše vlastního kapitálu.

Výkaz zisku a ztráty banky

Nejvýznamnější část výnosů bank pochází z úrokového rozpětí mezi úroky přijatými a vyplacenými. V poslední době je ve vyspělých zemích tendence zvyšovat podíl neúrokových výnosů na celkových výnosech banky.

Řízení banky

Přestože je banka specifickým podnikem, je její základní cíl shodný s ostatními podniky. Pro majitele- akcionáře musí investice do akcií banky přinášet adekvátní výnos.

Vzhledem však ke specifičnosti bank se ve srovnání s nebankovními podniky systém řízení v mnohém odlišuje.

Základní oblasti řízení banky jsou:

1. řízení aktiv

Základní princip řízení aktiv spočívá ve vytváření takové struktury aktiv, která by při trvalém zabezpečování likvidity a při zohlednění úvěrového rizika, popřípadě dalších rizik, dávala bance maximální výnos.

Efektivnost výsledného hospodaření banky lze měřit různými ukazateli. Nejčastěji se používají 2 poměrové ukazatele, kterými jsou:

$$\text{a) rentabilita vlastního kapitálu - ROE} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Tento ukazatel vyjadřuje výnosnost kapitálu vloženého vlastníky banky

$$\text{b) rentabilita aktiv- ROA} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{celková aktiva}}$$

ROA ukazuje průměrnou výnosnost celkového kapitálu, kterým banka disponuje.

2. řízení pasiv

Podstatou řízení pasiv je optimalizace struktury zdrojů s cílem minimalizace celkových nákladů na jejich získání a vytvoření optimální struktury z hlediska úrokového, měnového, i z hlediska doby splatnosti.

3. řízení likvidity

Cílem řízení likvidity je trvalé zabezpečování likvidity banky, aby byla banka schopná dostát v každém okamžiku svým splatným závazkům. Jde zejména o schopnost kdykoliv vyplatit splatné vklady klientů. Udržování likvidity je pro banky nezbytností a má pro ni mnohem větší význam než pro jiné podniky. Narušení likvidity banky může vyvolat u klientů nedůvěru. Pokud nemá banka dostatečné zdroje likvidity, může to pro ni znamenat dalekosáhlé důsledky, které ohrožují existenci banky.

4. řízení úvěrového rizika

Úvěrové riziko spočívá v tom, že klient nebo obchodní partner banky nedodrží sjednané podmínky finanční transakce a bance tím vznikne finanční ztráta. Úvěrové riziko je spojeno zejména s platební neschopností či platební nevěří dlužníků banky splatit své splatné úvěry včetně úroků.

5. řízení úrokového a měnového rizika

Řízení úrokového a měnového rizika je možné provádět buď přizpůsobením struktury aktiv a pasiv, aby jejich úroková citlivost na změny tržních úrokových měr byla přibližně stejná nebo pomocí termínovaných obchodů (opcí). Riziko vyplývá z dopadu změn tržních úrokových měr, resp. měnových kurzů, na čisté úrokové výnosy banky, resp. na čisté jmění banky definované jako rozdíl: tržní hodnota aktiv – tržní hodnota závazků. Úrokové riziko má banka tehdy, když úroková citlivost aktiv není stejná jako u pasiv a to vede ke změně čistého úrokového výnosu.

6. řízení solventnosti, tj. kapitálového rizika

Kapitálové riziko spočívá v tom, že výše závazků v tržním ocenění převýší tržní hodnotu veškerých aktiv. Banka se tedy stává nesolventní. Aby toto vyloučila, musí udržovat dostatečnou výši vlastního kapitálu. Na druhou stranu však zvyšování podílu vlastního kapitálu na celkových aktivech snižuje jeho rentabilitu.³²

³² SYNEK, M. Podniková ekonomika. C.H.Beck, Praha 2003. ISBN 80-7179-736-7

4. CHARAKTERISTIKA ZVOLENÉHO PODNIKATELSKÉHO SUBJEKTU

4.1 Historie České spořitelny

Počátek historie České spořitelny se datuje k roku 1825, kdy zahájila svou činnost pod názvem Spořitelna česká. Po tom, co byl v roce 1844 v rakouské monarchii přijat zákon o spořitelnách, který jim omezil aktivní obchody a úvěrovou činnost na minimum, fungovala pouze jako strážce svěřených peněz.

V roce 1858 byla ve Vlašimi založena první občanská záložna v Čechách a v roce 1875 zahájila činnost Městská spořitelna Pražská.

Od roku 1935 probíhalo násilné slučování československých peněžních ústavů a v roce 1948 následovalo zestátnění institucí, které působily na veřejnoprávním nebo družstevním základě. O 5 let později pak byla vytvořena soustava státních spořitel.

V roce 1959 se Bankovní dům stal Státní spořitelnou a o 10 let později změnil název na Česká státní spořitelna. Paralelně s ní vznikla Slovenská státní spořitelna.

Zlom nastal 30.12.1991, kdy došlo k založení České spořitelny jako akciové společnosti. V roce 1992 pak proběhla privatizace České spořitelny v rámci první vlny kupónové privatizace.

V roce 2000 se Česká spořitelna stala členem silné finanční skupiny Erste Bank, která je největší bankovní skupinou ve střední Evropě, a jejím členem je dodnes.

4.2 Privatizace České spořitelny

V rámci první vlny kupónové privatizace v roce 1992 proběhla i privatizace České spořitelny. Do privatizace bylo nabídnuto 37% akcií společnosti. 40% majetku si ponechal stát, reprezentovaný Fondem národního majetku, 20% akcií obdržely bezúplatným převodem města a obce v České republice a 3% majetku tvořila rezerva na případné restituce.

V listopadu 1997 vláda rozhodla o privatizaci státního podílu České spořitelny. V březnu 1999 byly definovány vstupní podmínky pro potenciální investory a v dubnu byl publikován inzerát k zahájení výběrového řízení. V srpnu 1999 Fond národního

majetku rozeslal zájemcům Informační memorandum a následně pak byly předloženy nezávazné nabídky potenciálních investorů. V září téhož roku byla zahájena jednání s Erste Bank Sparkassen, se kterou byla 1.3.2000 podepsána smlouva o prodeji České spořitelny této rakouské finanční instituci.

4.3 Česká spořitelna dnes

V současnosti je Česká spořitelna plnoprávným členem finanční skupiny Erste Bank. Česká spořitelna navázala na bohatou tradici českého spořitelnictví s nabídkou široké škály bankovních produktů a služeb určených pro fyzické osoby, malé a střední podniky, města a obce a velké podniky. Pokračuje v procesu implementace dynamických změn na posílení své vedoucí pozice na trhu v České republice.³³

Následující tabulky ukazují základní fakta a akcionářskou strukturu Finanční skupiny České spořitelny k 31.12.2007.³⁴

Tabulka č. 1: Základní fakta ČS k 31.12.2007

Aktiva celkem	814,13 mld. Kč
Počet klientů České spořitelny	5 294 470
Počet aktivních klientů přímého bankovníctví	1 142 170
Počet poboček	636
Průměrný počet zaměstnanců	10 897
Počet karet	3 340 180
Počet bankomatů	1 124

Tabulka č. 2: Aktuální akcionářská struktura České spořitelny

Akcionář	Podíl na základním kapitálu (v %)	Podíl na hlasovacích právech (v %)
Erste Bank	98	99,5
Města a obce ČR	1,6	0
Ostatní	0,4	0,5

³³ Interní zdroje České spořitelny

³⁴ http://www.csas.cz/banka/menu/cs/banka/nav10002_profil

Česká spořitelna má 13 dceřiných společností. Jsou jimi:

- Brokerjet České spořitelny, a.s.
- Erste Corporate Finance, a.s.
- Factoring České spořitelny, a.s.
- Informatika České spořitelny, a.s.
- Investiční společnost České spořitelny, a.s.
- Leasing České spořitelny, a.s.
- Penzijní fond České spořitelny, a.s.
- Pojišťovna České spořitelny, a.s.
- Raven EU Advisory, a.s.
- Realitní společnost České spořitelny, a.s.
- REICO investiční společnost České spořitelny, a.s.
- Stavební spořitelna České spořitelny, a.s.
- sAutoleasing, a.s.

Spořitelna tudíž nenabízí pouze obvyklé bankovní služby, ale také uzavření stavebního spoření, penzijního připojištění, životního pojištění, leasingu, smlouvu o kolektivním investování do podílových fondů, a jiné. Pro korporátní klienty pak nabízí služby z oblasti poradenství, leasingu či factoringu.

Česká spořitelna podporuje charitativní neziskové společnosti a organizace, občanská sdružení, obecně prospěšné organizace, nadace a nadační fondy. V roce 2002 zřídila Nadaci České spořitelny, jejímž účelem je podpora projektů v oblasti kultury, vědy a vzdělávání, veřejných a sociálních záležitostí, zdravotní péče, charity, komunálních aktivit, sportu a ekologie. Z prostředků nadace jsou finančními dary podporovány neziskové charitativní společnosti a sdružení, jako Charita Česká republika, Nadace VIA, humanitární sdružení Život 90 a občanské sdružení Sananim, dále Nadační fond Mamma či Nadace Terezy Maxové.

Jako první komerční instituce v České republice ustanovila Česká spořitelna institut ombudsmana, ochránce práv klientů, prostřednictvím kterého buduje dlouhodobé a kvalitní vztahy s klienty.

Organizační struktura České spořitelny

Česká spořitelna je rozdělena do 8 divizí, každá divize je tvořena několika úseky a každý úsek jedním nebo více odbory. Některé odbory jsou ještě dále členěny na oddělení. Pobočková síť tvoří přes 600 poboček rozmístěných po celé České republice.

4.4 Finanční skupina Erste Bank

Členy finanční skupiny Erste bank jsou: Česká spořitelna (ČR), Slovenská špořitelňa (SR), Erste Bank Sparkasse (Rakousko), Erste Bank Croatia (Chorvatsko), Erste Bank Hungary (Maďarsko), Erste Bank Ukraine (Ukrajina), BCR (Bulharsko) a Erste Bank Serbia (Srbsko). Více jak 16,4 mil. klientů Erste Bank tvoří občané střední a východní Evropy.³⁵

Erste group je jedním z největších evropských poskytovatelů finančních služeb a vedoucí retailová banka ve střední Evropě. V oblasti poskytování finančních služeb je počtem klientů na prvním místě ve střední Evropě a na druhém místě podle objemu aktiv.

Od roku 1997 se počet klientů zvýšil z 600 000 na víc než 16 mil., což bylo zapříčiněno expanzí banky v Rakousku a odkoupením České spořitelny, Slovenské spořitelny, chorvatské Riječka banky, na podzim roku 2003 maďarské Postabank, v srpnu 2005 odkoupením srbské Novosadske banky a v prosinci 2005 rumunské banky Banca Commerciala Romana. V červenci 2006 Erste Bank získala většinový podíl v ukrajinské bance Bank Prestige.

Erste group má silnou tržní pozici v nabídce produktů drobného bankovníctví, ve financování nemovitostí, v obchodě s privátními klienty a ve službách pro malé a střední podniky.

Podle počtu klientů má Erste Group v ČR v současné době více než 32% tržní podíl, na Slovensku větší než 40% podíl. V Rakousku má Erste Group spolu se spořitelny tržní podíl okolo 20%. V Maďarsku činí její podíl na trhu po odkoupení Postabank 8% a stala se tak druhou největší retailovou bankou v zemi. V Chorvatsku Erste Bank patří třetí pozice a její tržní podíl je okolo 10%.³⁶

³⁵ Interní zdroje České spořitelny

³⁶ http://www.csas.cz/banka/menu/cs/banka/nav10020_profil_eb

Klíčové údaje o skupině Erste Bank

V tabulce č.3 jsou uvedeny klíčové údaje o finanční skupině Erste Bank.

Tabulka č. 3: Klíčové údaje Erste Bank

v mil. Kč	31.12.2006	31.3.2007	31.12.2007	31.3.2008
<i>Rozvaha</i>				
Pohledávky za klienty	2 750 070	2 813 104	3 157 721	2 990 679
Aktiva celkem	5 145 829	5 335 484	5 556 381	5 279 338
Závazky ke klientům	2 572 844	2 658 768	2 774 214	2 681 743
Vlastní kapitál	225 965	230 776	234 205	221 691
Pasiva celkem	5 145 829	5 335 484	5 556 381	5 279 338
<i>Výkaz zisků a ztrát</i>				
Čistý zisk	26 400	8 459	32 551	8 149
<i>Základní poměrové ukazatele</i>				
Návratnost kapitálu (ROE)	13,8%	15%	14,6%	14,8%
Čistá úroková marže	2,3%	2,4%	2,5%	2,8%
Poměr nákladů k výnosům	59,5%	58,7%	58,8%	55,7%
<i>Další informace</i>				
Počet klientů (v mil.)	15,9	15,9	16,4	16,5
Počet zaměstnanců	50 164	50 358	52 442	53 633
Počet poboček	2 719	2 745	2 908	2 943

Údaje byly k 31.12.2006 a k 31.12.2007 přepočteny kurzem 27,71 CZK/EUR. Údaje k 31.3.2007 a k 31.3.2008 byly přepočteny kurzem 25,82 CZK/EUR.³⁷

4.5 Podnikatelská činnost České spořitelny, a.s.

Klíčovým klientským segmentem České spořitelny jsou občané ČR, studenti, podnikatelé, živnostníci, lidé vykonávající svobodná povolání a také zahraniční klienti pobývajících na území České republiky.

4.5.1 Soukromá klientela

Banka na základě vyhodnocení kvality produktů a služeb a analýz jejich využívání ze strany klientů zjednodušila a zpřehlednila produktovou nabídku. Hlavním představitelem těchto změn je Osobní účet, který umožňuje individuální nastavení

³⁷ Interní zdroje České spořitelny

požadavků klienta. Osobní účet postupně nahradil devět původních produktů. Dopusud si klienti mohli vybírat z předem definovaných balíčků služeb, ze kterých leckdy některé služby ani nevyužili. Nyní má každý klient možnost vybrat si k Osobnímu účtu ty služby, které chce a bude využívat. Existuje 30 různých úrovní produktů a služeb, které se mohou v případě potřeby doplňovat nebo naopak rušit. Tento produkt je velice variabilní. Stejnou kombinaci služeb má pouze 16% klientů.

Česká spořitelna vydala v roce 2007 „Přehled cen“, který shrnuje ceny za nejčastěji využívané produkty a služby. To umožňuje klientovi snadné srovnání konečných cen vybraných produktů, tudíž nemusí sčítat jednotlivé položky ze sazebníku.

Jednou z nejdůležitějších činností České spořitelny je spolufinancování bydlení občanů. V roce 2007 banka poskytla fyzickým osobám 29 000 hypotečních úvěrů v celkovém objemu přes 45,3 mld Kč.

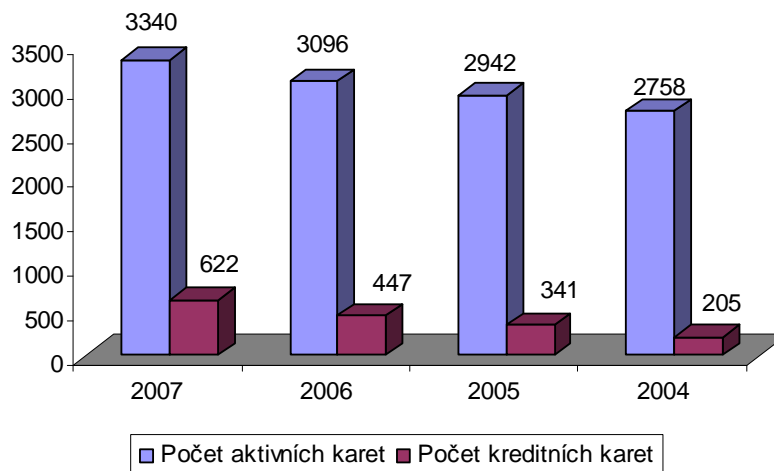
V oblasti spotřebitelských úvěrů včetně úvěrů na kreditních kartách a kontokorentních úvěrů bylo poskytnuto k 31.12.2007 téměř 62 mld Kč., což činí více než 2,5 mil. úvěrů.

4.5.2 Platební karty

Co se platebních karet týče, jejich celkový počet činí přes 3,3 miliónu kusů. Oproti roku 2006 došlo k nárůstu o čtvrt miliónu. Za navyšování počtu platebních karet stojí navyšování karet kreditních. Meziroční nárůst činí 39%.

Počet aktivních platebních karet

Z následujícího grafu vyplývá, jaký podíl tvoří kreditní karty na celkovém počtu karet.

Graf č. 1: Počet aktivních karet (v tis.)

Bezpečné používání platebních karet je prioritou pro klienty i pro banku. Jako první banka v ČR ručí Česká spořitelna za transakce ztracenou či odcizenou kartou v průběhu 48 hodin před její blokací. Zároveň prodloužila pojištění zneužití karty na dobu 96 hodin před blokací karty.

Jednou z důležitých aktivit vedoucích ke zvyšování počtů a objemů plateb kartami je věrnostní Bonus program pro držitele platebních karet. Za každých 20 Kč zaplacených platební kartou získá klient 1 bod. Body lze následně vyměnit za věcné předměty, např. sportovní potřeby, potřeby do domácnosti nebo také za slevu do divadla, restaurace či aquaparku.

Ke konci roku 2007 provozovala Česká spořitelna 1124 bankomatů, z nichž 51 je upraveno pro nevidomé nebo slabozraké občany. Bankomaty zároveň pracují jako multifunkční centra, kdy vedle standardních funkcí umožňují zadat jednorázové platební příkazy, platit složenky, dobíjet kredit u mobilních telefonů, změnit PIN, získat informace o zůstatku na účtu, apod.

4.5.3 Elektronické bankovníctví

Servis 24 je vlajkovou lodí přímého bankovníctví České spořitelny. Počet uživatelů se zvýšil v roce 2007 o 10% oproti roku 2006 na 1,1mil. uživatelů, kteří v průběhu celého roku provedli 31,5 mil. elektronických transakcí. To ve srovnání s minulým obdobím činí nárůst o 39%.

Česká spořitelna se při zkvalitňování a rozšiřování služeb aplikace Servis 24 zaměřila na propojení služby Servis 24 Internetbanking s dalšími produkty České spořitelny a jejích dceřiných společností, např. umožnit prostřednictvím internetového bankovníctví investovat. Klienti si v internetové aplikaci mohou vymodelovat vlastní portfolio s nevhodnějším rozložením investic a následně nakoupit, prodat či vyměnit zvolené investiční produkty přímo prostřednictvím Servis 24.

Klientům, kteří nemají u České spořitelny účet a chtějí mít přehled o svých produktech u dceřiných společností České spořitelny, je určena služba Servis 24-Start, která zahrnuje internetbanking, telebanking a GSM banking.

Na více než 80% transakcí provedených prostřednictvím služby Servis 24 se podílí internetbanking.

4.5.4 Firemní a korporátní klientela

Firemní a korporátní klientela je druhým pilířem, na který se Česká spořitelna a celá její finanční skupina zaměřuje. V nabídce finanční skupiny jsou klasické produkty pro správu účtů a poskytování úvěrů, speciální projekty zaměřené na investiční úvěry, leasing, factoring, financování nemovitostí, apod. Banka pomáhá firemní klientele využívat garanční fondy či čerpat dotace z fondů Evropské unie.

Podnikatelům a malým firmám jsou určeny programy Profit a Profit light. Program Profit je založen na stavebnicovém systému, kdy si klienti sami vybírají služby nejlépe odpovídající jejich potřebám. Oproti tomu program Profit light je balíček založený na cenovém zvýhodnění fixní sady produktů a služeb.

4.5.5 Veřejný a neziskový sektor

75% měst, obcí a krajů v České republice jsou klienty České spořitelny. Velkou pozornost věnuje obchodním vztahům s hlavním městem, statutárními městy a kraji. Ke konci roku 2007 vzrostl objem vkladů municipalit a veřejného sektoru o 13% na 51,2 mld. Kč.

Banka je partnerem neziskových organizací jako jsou občanská sdružení, nadace, nadační fondy, příspěvkové organizace, profesní komory, veřejné vysoké školy, zdravotní pojišťovny, apod.

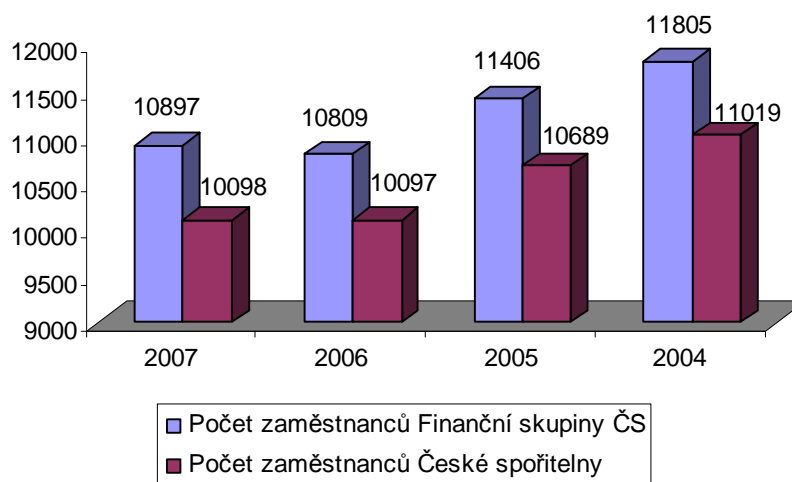
4.6 Neobchodní činnost České spořitelny, a.s.

4.6.1 Zaměstnanci

Zaměstnanci jsou v přímém kontaktu s klienty a mají velký vliv na jejich spokojenost s produkty a službami banky. Jsou tudíž tím nejdůležitějším pro dobré směřování banky a její úspěch v konkurenčním prostředí bankovního trhu. Banka zajišťuje svým zaměstnancům různé formy školení, zejména v oblasti nových produktů. Vzdělávací aktivity jsou prováděny centralizovaně ve školících střediscích České spořitelny, decentralizovaně na jednotlivých útvarech a pobočkách a také formou e-learningu.

Průměrný počet zaměstnanců celé finanční skupiny je 10 897. Téměř 24% zaměstnanců má vysokoškolské vzdělání, podíl mužů činí 26% a průměrný věk zaměstnanců je 39 let.

Následující graf vyjadřuje počet zaměstnanců České spořitelny a celé finanční skupiny.

Graf č. 2: Počet zaměstnanců

4.6.2 Kvalita služeb

Česká spořitelna v roce 2007 realizovala další fáze programu Banka první volby, který kromě uskutečnění změn ve firemní kultuře směřuje k dalšímu rozvíjení schopnosti banky poskytovat služby na špičkové úrovni. Jde o výsledek projektů

v oblasti zkracování čekací doby, zrychlování řešení podání a zpříjemnění prostředí na pobočkách. Některé pobočky byly díky vybavení dětskými koutky a bezbariérovými vchody oceněny titulem „Family friendly society“. Při telefonickém dotazování klienti nejvíce ocenili spokojenost se službami poskytovanými na pobočkách.

Klienti mohou využívat služeb týmu ombudsmana. V roce 2007 tento tým přijal a řešil 5 000 podání. Nejedná se jen o reklamace a stížnosti, ale také o náměty, pochvaly a dotazy.

4.6.3 Řízení projektů

Projekty České spořitelny jsou důležitým prvkem pro uskutečnění změn v bance. V roce 2007 byly projekty zaměřeny na rozvoj produktů a služeb pro všechny segmenty klientů a na posílení infrastruktury a vnitřní efektivity banky.

Jedním z projektů je Wealth Creation, který zahájil na vybraných pobočkách pilotní provoz nového způsobu obsluhy klientů v oblasti finančního poradenství.

Rozvoj internetového bankovníctví byl zajištěn prostřednictvím projektu CIC IV, který představil podstatná vylepšení u služeb Servis 24 a Business 24, který je určený pro podnikatelskou klientelu.

Projekt Čipová karta zavedl službu Cash-back, která umožňuje výběr hotovosti při platbě u obchodníka.

Projekt Collection vytvořil nový systém Tallyman, který operátorům call centra a pracovníkům center pro vymáhání poskytuje nástroj, který zvyšuje efektivitu vymáhacího procesu u úvěrových produktů.

Základním strategickým cílem České spořitelny je stát se bankou první volby pro všechny skupiny klientů, partnerů i pro zaměstnance banky. K dosažení tohoto cíle zahájila spořitelna v roce 2006 již zmíněný program Banka první volby, který si klade za cíl vytvořit z České spořitelny nejdynamičtější a nejrespektovanější banku v České republice.

5. ANALÝZA EKONOMICKÉ SITUACE

Ekonomická situace České spořitelny, a.s. byla analyzována a zpracována na základě vybraných dat z finančních výkazů banky. Pro analýzu byla použita rozvaha, výkaz zisku a ztráty a jejich přílohy za sledované období let 2004 až 2007. Tyto výkazy jsou součástí přílohy diplomové práce. Všechny hodnoty, které jsou ve výkazech uvedeny jsou v mil. Kč v netto hodnotě a podávají poctivý obraz aktiv, pasiv, nákladů, výnosů a výsledků hospodaření v souladu s Mezinárodními standardy finančního výkaznictví.

Finanční analýza byla provedena pouze za Českou spořitelnu, jako mateřskou banku, bez dceřiných společností. Z tohoto důvodu byly k finanční analýze použity nekonsolidované hospodářské výsledky.

Analýza ekonomické situace České spořitelny obsahuje horizontální a vertikální analýzu rozvahy a výkazu zisku a ztráty, hodnocení poměrových ukazatelů, kterými jsou ukazatele struktury bilance, ukazatele rentability, likvidity, zadluženosti a finanční stability a kapitálové přiměřenosti.

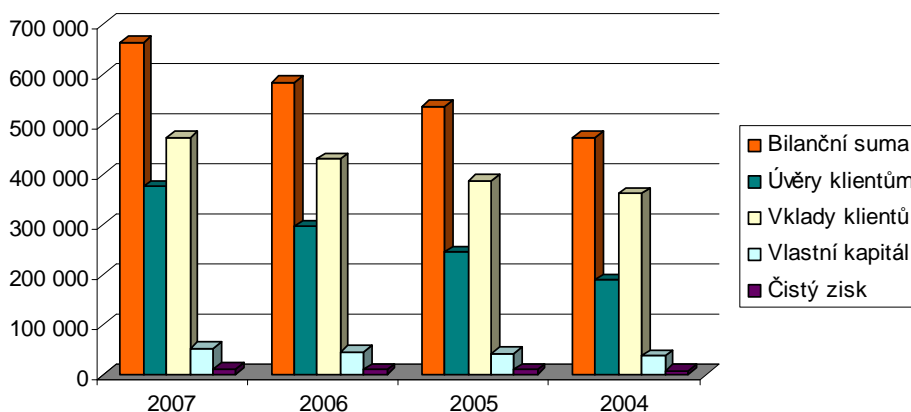
Bankovní sektor je velmi specifickým sektorem a oproti ostatním druhům podniků vykazuje značné rozdíly. Jeden z nich je hned patrný z rozvahy a výkazu zisku a ztráty, které mají rozdílnou strukturu položek oproti jiným ekonomickým subjektům.

Jako prvotní obraz o situaci banky poslouží tabulka č. 4, ve které jsou zahrnuty důležité ukazatele a vývoj jejich hodnot v posledních 4 letech.

Tabulka č. 4: Vývoj nejdůležitějších finančních ukazatelů

údaj / rok (v mil.Kč)	2007	2006	2005	2004
Bilanční suma	665 046	585 162	536 780	474 338
Úvěry klientům	376 500	296 498	244 607	188 589
Vklady klientů	474 405	430 658	387 269	362 867
Vlastní kapitál	51 849	46 027	41 942	37 048
Čistý zisk	10 616	8 940	9 760	6 777

Tyto údaje jsou pro lepší představu znázorněny v grafu č.3.

Graf č. 3: Vývoj nejdůležitějších finančních ukazatelů v letech 2004-2007

Zdroj: vlastní zpracování

Všechny uvedené hodnoty jsou rostoucí, kromě čistého zisku, který v roce 2006 zaznamenal pokles o 820 mil.Kč, což činí 9,17% pokles oproti roku 2005. Toto snížení zisku bylo způsobeno zvýšením hodnoty rezerv a opravných položek na úvěrová rizika, které jsou vytvářeny ve výši realizovaných ztrát, které banka očekává. V roce 2005 došlo ke zvýšení rezerv a opravných položek na úvěrová rizika o 1 226%. Největší nárůst čistého zisku byl dosažen v roce 2005, kdy se jeho hodnota zvýšila o 44% (2 983 mil. Kč.).

Vlastní kapitál zaznamenal svůj největší nárůst v roce 2005, a to o 13% a to zejména díky dosaženému hospodářskému výsledku.

Vklady klientů byly nejvyšší v roce 2007, kdy jejich objem stoupl oproti roku 2006 o 43 747 mil. Kč (10,16%), procentuálně však největšího nárůstu dosáhly v roce 2006, kdy se zvýšily o 11,2%.

Úvěry klientů dosáhly největšího relativního zvýšení svého objemu v roce 2005, jejich nárůst činil 29,7%. Zde byl zaznamenán největší nárůst v rámci poskytnutých hypotečních úvěrů, kterých bylo v tomto roce poskytnuto o 55 000 více než v předchozím roce.

5.1 Horizontální a vertikální analýza rozvahy

5.1.1 Horizontální a vertikální analýza aktiv

Horizontální analýza aktiv sleduje absolutní a relativní změny hodnot jednotlivých položek aktiv v průběhu sledovaného období vždy mezi dvěma po sobě jdoucími roky. Rozvaha je strukturována od nejvíce likvidních položek po nejméně likvidní položky, přičemž ostatní aktiva v sobě zahrnují hmotný a nehmotný majetek určený k prodeji.

Tabulka č. 5: Horizontální analýza aktiv

POLOŽKY AKTIV	2007/2006		2006/2005		2005/2004	
	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	-2 832	-12,58%	4 723	26,55%	-138	-0,77%
Pohledávky za bankami	-5 565	-9,11%	-34 617	-36,17%	9 257	10,71%
Pohledávky za klienty	80 002	26,98%	51 891	21,21%	56 018	29,70%
Opravné položky k úvěrům a pohledávkám	4 565	-88,21%	-129	2,56%	532	-9,54%
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	3 948	8,07%	12 701	35,09%	7 998	28,36%
Finanční deriváty s kladnou reálnou hodnotou	-769	-4,19%	582	3,28%	2 349	15,24%
Cenné papíry na prodej	-852	-7,36%	-2 785	-19,39%	-1 262	-8,08%
Majetek určený k prodeji	-242	-75,63%	-6	-1,84%	326	x
Cenné papíry držené do splatnosti	1 322	1,32%	15 819	18,73%	-14 022	-14,24%
Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem	2 266	32,58%	204	3,02%	2 145	46,57%
Nehmotný majetek	-146	-3,27%	128	2,95%	81	1,91%
Hmotný majetek	-225	-1,71%	-566	-4,13%	-953	-6,51%
Ostatní aktiva	3 907	62,07%	437	7,46%	111	1,93%
Aktiva celkem	79 884	13,65%	48 382	9,01%	62 442	13,16%

Celková aktiva vykazují každoroční nárůst. V posledním období zaznamenaly navýšení o 13,65% z 585 162 mil. Kč na 665 046 mil. Kč. Tento nárůst byl zapříčiněn zejména růstem pohledávek za klienty, tedy klientskými úvěry, které se průměrně ročně zvyšují o 26%. Největší podíl těchto klientských úvěrů tvoří hypoteční úvěry (pro fyzické i právnické osoby), které v roce 2006 činily 115 411 mil. Kč, v roce 2007 to bylo již 159 904 mil. Kč.

Z pohledu sektorů se na pohledávkách nejvíce podílí obyvatelstvo. V roce 2007 dosáhl objem úvěrů občanů výši 177 020 mil. Kč. Druhý největší podíl tvořily v roce 2007 nefinanční organizace o objemu 143 981 mil. Kč.

V posledním roce došlo k velkému snížení majetku určeného k prodeji z důvodu jeho nepotřebnosti až o 75,63% a také k poklesu dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku. Ostatní aktiva se v posledním sledovaném období zvýšila o 62%.

U nejvíce likvidní položky, kterou je pokladní hotovost a vklady u ČNB došlo v roce 2007 k poklesu o 12,5%, zatímco v roce předešlém tato položka dosáhla zvýšení o 26,5% oproti roku 2005. Peněžní prostředky byly navýšeny o téměř 1 mld. Kč, ale klesly povinné minimální rezervy u ČNB téměř na polovinu. Povinné minimální rezervy představují depozita, jejichž výše je stanovena na základě opatření vyhlášeného ČNB a jejichž čerpání je omezené. Banka může čerpat pouze částku, která převyšuje skutečnou průměrnou výši povinných rezerv za dané období vypočtenou podle opatření ČNB.

Při pohledu na položku účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem lze vidět nárůst o 32%, který byl zapříčiněn například založením společnosti s IT Services CZ, s.r.o., jehož předmětem podnikání je poskytování software a poradenství v oblasti hardware a software. Dále byla zakoupena účast 65% na základním kapitálu společnosti RAVEN Consulting, a.s., která poskytuje podnikatelské poradenství. A v neposlední řadě byl navýšen základní kapitál u Realitní společnosti České spořitelny, a.s. ze 4 mil. Kč na 20 mil. Kč. a u REICO investiční společnosti České spořitelny, a.s. ze 30 mil. Kč na 80 mil. Kč. Těmito událostmi byla zejména navýšena položka účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem.

Vertikální analýza aktiv vyčísluje procentuální podíl jednotlivých složek aktiv na celkových aktivech.

Tabulka č. 6: Vertikální analýza aktiv

POLOŽKY AKTIV	2007	2006	2005	2004
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	2,96%	3,85%	3,31%	3,78%
Pohledávky za bankami	8,35%	10,44%	14,91%	12,78%
Pohledávky za Českou konsolidační agenturou			2,92%	5,45%
Pohledávky za klienty	56,61%	50,67%	45,57%	39,76%
Opravné položky k úvěrům a pohledávkám	-0,92%	-0,88%	-0,94%	-1,18%
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	7,95%	8,36%	6,74%	5,94%
Finanční deriváty s kladnou reálnou hodnotou	2,64%	3,13%	3,31%	3,25%
Cenné papíry na prodej	1,61%	1,98%	2,68%	3,29%
Majetek určený k prodeji	0,01%	0,05%	0,06%	0,00%
Cenné papíry držené do splatnosti	15,27%	17,13%	15,73%	20,76%
Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem	1,39%	1,19%	1,26%	0,97%
Nehmotný majetek	0,65%	0,76%	0,81%	0,90%
Hmotný majetek	1,94%	2,24%	2,55%	3,09%
Ostatní aktiva	1,53%	1,08%	1,09%	1,21%
Aktiva celkem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

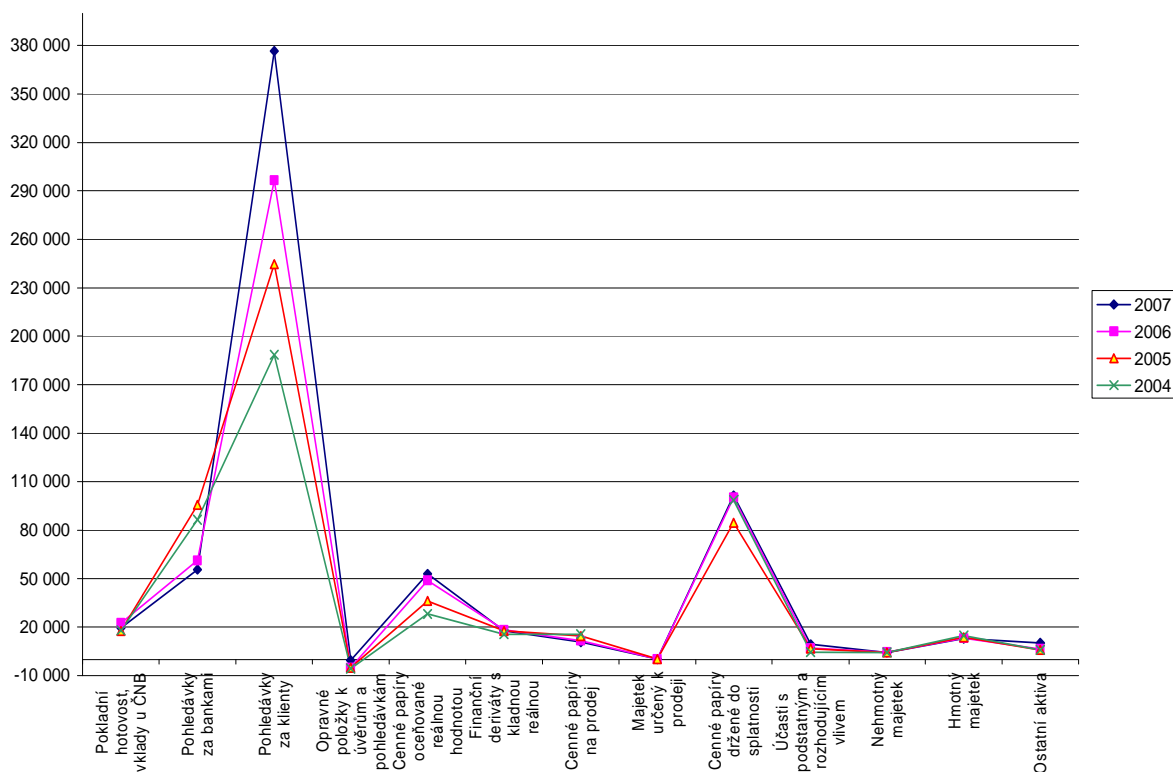
Z pohledu vertikální analýzy představují největší podíl na celkových aktivech pohledávky za klienty, které v posledním sledovaném roce přesáhly nadpoloviční podíl. Další významnou položku tvořily cenné papíry držené do splatnosti, které se podílely na celkových aktivech ve všech sledovaných obdobích průměrně 17%.

Pohledávky za bankami, které zahrnují vklady u jiných bank nebo také poskytnuté úvěry jiným bankám, tvořily v roce 2007 na celkových aktivech nejmenší podíl (8,35%) v porovnání s ostatními sledovanými obdobími. Nejvíce se na celkových aktivech podílely v roce 2005, kdy jejich podíl činil téměř 15%, kdy došlo ke zvýšení vkladů u bank z 22 219 mil. Kč na 36 531 mil. Kč.

Nejlikvidnější položka aktiv tvořena pokladní hotovostí a vklady u ČNB se na celkových aktivech podílela necelými 3%, což je také jejich nejnižší hodnota za celé sledované období vůči celkovým aktivům. Největší podíl tvořily v roce 2006, a to 3,85%. V tomto roce došlo k velkému zvýšení povinných minimálních rezerv u ČNB v hodnotě 4 mld. Kč.

Velmi malý podíl na celkových aktivech tvoří majetek určený k prodeji a nehmotný majetek. Klesající tendenci má také hmotný majetek a cenné papíry na prodej.

Následující graf 4 znázorňuje vývoj jednotlivých složek aktiv v letech 2004-2007.

Graf č. 4: Vývoj aktiv v letech 2004-2007

Zdroj: Vlastní zpracování

5.1.2 Horizontální a vertikální analýza pasiv

V tabulce č. 7 je uvedena horizontální analýza pasivních položek rozvahy za období let 2004-2007.

Tabulka č. 7: Horizontální analýza pasiv

POLOŽKY PASIV	2007/2006		2006/2005		2005/2004	
	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.
Závazky k bankám	5 653	17,00%	4 712	16,51%	3 399	13,52%
Závazky ke klientům	43 747	10,16%	43 389	11,20%	24 402	6,72%
Závazky v reálné hodnotě	2 159	39,61%	5 450	x	0	x
Finanční deriváty se zápornou reálnou hodnotou	-1 617	-12,75%	-1 875	-12,88%	1 991	15,84%
Emitované dluhopisy	22 395	61,42%	-4 807	-11,65%	20 571	99,38%
Rezervy	361	13,62%	70	2,71%	214	9,04%

POLOŽKY PASIV	2007/2006		2006/2005		2005/2004	
	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.
Ostatní pasiva	1 645	13,61%	-5 530	31,39%	3 973	29,12%
Podřízený dluh	-281	-4,77%	2 888	96,33%	2 998	x
Vlastní kapitál	5 822	12,65%	4 085	9,74%	4 894	13,21%
Pasiva celkem	79 884	13,65%	48 382	9,01%	62 442	13,16%

Celková pasiva stejně jako celková aktiva v posledním sledovaném roce zvýšila svoji hodnotu o 13,65% z 585 162 mil. Kč na 665 046 mil. Kč. Růst pasiv je dán zejména růstem závazků ke klientům, tedy vklady klientů. Jejich objem v posledním období dosáhl úrovně 474 405 mil. Kč, což představuje nárůst o 43 747 mil. Kč, tj. 10% roční nárůst. Na velikosti objemu vkladů klientů se podílí zejména občané. Jejich vklady vzrostly z 207 669 mil.Kč. v roce 2006 na 235 375 mil. Kč. v roce 2007 a zaujímají tak první pozici v oblasti klientských vkladů. Největší procentuální nárůst v oblasti závazků ke klientům zaznamenaly vklady korporátní klientely, které se zvýšily o necelých 20%.

Závazky k bankám, které představují úvěry a vklady od jiných bank, se zvýšily v posledním sledovaném roce o 5 653 mil. Kč., což představuje 17% meziroční nárůst a dosáhly tak hodnoty 38 912 mil. Kč.

Ostatní pasiva, ve kterých jsou zahrnuty také rezervy a podřízený dluh, se v roce 2007 zvýšily o 13,6% na 13 731 mil. Kč. V roce 2006 byl však oproti roku 2005 zaznamenán pokles o 31,4%.

Vlastní kapitál, který zahrnuje základní kapitál, emisní ážio, zákonný rezervní fond, oceňovací rozdíly z portfolia cenných papírů na prodej a kurzových rozdílů, nerozdělený zisk a zisk za účetní období, zaznamenal nejmenší nárůst v roce 2006, a to o 9,74%, naopak největší nárůst v roce 2005 o 13,2%. V posledním roce se jeho hodnota navýšila o 5 822 mil. Kč, což činilo 12,6%. Příčinou nárůstu byl zejména hospodářský výsledek.

Největší celkový procentuální nárůst zaznamenaly v pasivních položkách emitované dluhopisy. Posun z 36 463 mil.Kč. na 58 858 mil.Kč představuje 61,42% nárůst, který vytváří zejména hypoteční zástavní listy. V roce 2005 vzrostla suma emitovaných dluhopisů oproti roku 2004 téměř o 100%. Na jejich skladbě se podílí zejména hypoteční zástavní listy.

Vertikální analýza pasiv je zobrazena v následující tabulce č. 8.

Tabulka č. 8: Vertikální analýza pasiv

POLOŽKY PASIV	2007	2006	2005	2004
Závazky k bankám	5,85%	5,68%	5,32%	5,30%
Závazky ke klientům	71,33%	73,60%	72,15%	76,50%
Závazky v reálné hodnotě	1,14%	0,93%	0,00%	0,00%
Finanční deriváty se zápornou reálnou hodnotou	1,66%	2,17%	2,71%	2,65%
Emitované dluhopisy	8,85%	6,23%	7,69%	4,36%
Rezervy	0,45%	0,45%	0,48%	0,50%
Ostatní pasiva	2,06%	2,07%	3,28%	2,88%
Podřízený dluh	0,84%	1,01%	0,56%	0,00%
Vlastní kapitál	7,80%	7,87%	7,81%	7,81%
Pasiva celkem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Z pohledu podílu jednotlivých složek pasiv na celkových pasivech zaujímají první místo závazky ke klientům, které představují 71,33% celkových pasiv (474 405 mil.Kč v absolutní hodnotě) v roce 2007. Největší podíl zaujímaly v roce 2004, kdy tvořily více jak $\frac{3}{4}$ celkových pasiv.

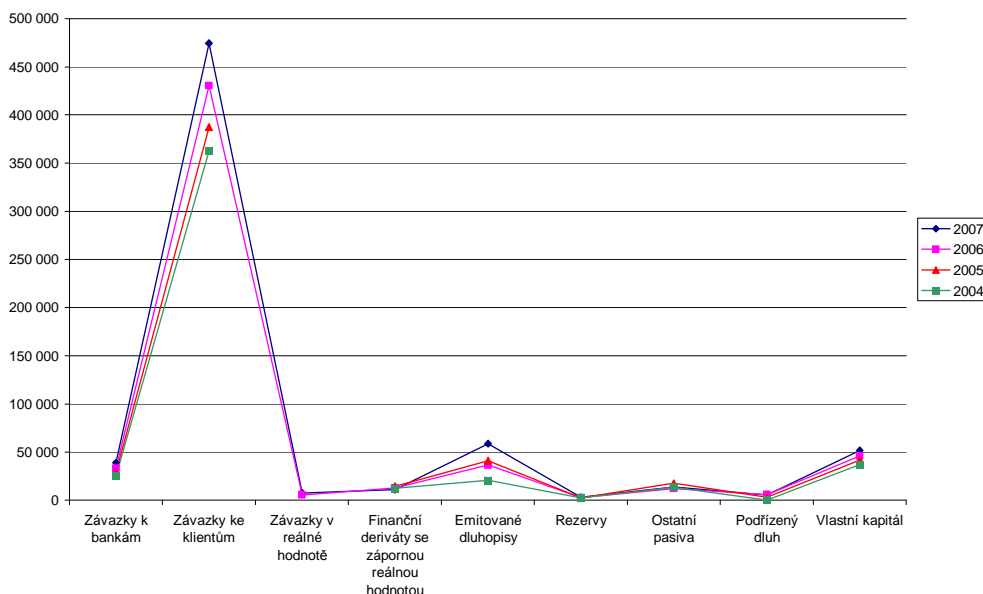
Naopak nejmenší podíl na celkových pasivech tvoří v roce 2007 rezervy 3 011 mil.Kč a podřízený dluh ve výši 5 605 mil.Kč.

Závazky k bankám se na celkových pasivech podílely téměř 6%. Jejich podíl se na celkových pasivech každoročně mírně zvyšuje.

Vlastní kapitál banky si drží po celou sledovanou dobu stejný procentuální podíl na celkových pasivech a to ve výši 7,8%. Malý nárůst svého podílu zaznamenal jen v roce 2006, kdy dosahoval 7,87% podílu.

Každoročně klesá podíl ostatních pasiv, které jen v roce 2005 mírně vzrostly.

Na grafu č. 5 je zobrazeno, jak se jednotlivé složky pasiv vyvíjely v letech 2004-2007.

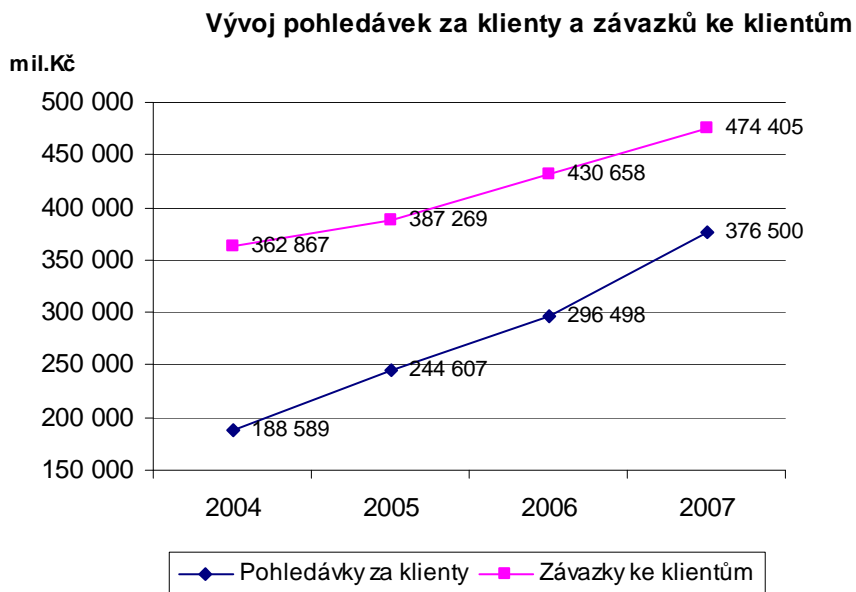
Graf č. 5: Vývoj pasiv v letech 2004-2007

Zdroj: Vlastní zpracování

Na následujících grafech č.6 a 7 je zobrazen vývoj pohledávek za klienty a vývoj závazků ke klientům a také jejich vzájemný poměr pohledávek a závazků. Tyto dvě položky tvoří největší část aktiv a pasiv. Z tohoto důvodu je dobré a užitečné podívat se na tyto 2 složky bilance podrobněji a analyzovat, v jakých oblastech probíhají u těchto položek změny. Tendence pohledávek za klienty i závazků ke klientům je stále rostoucí.

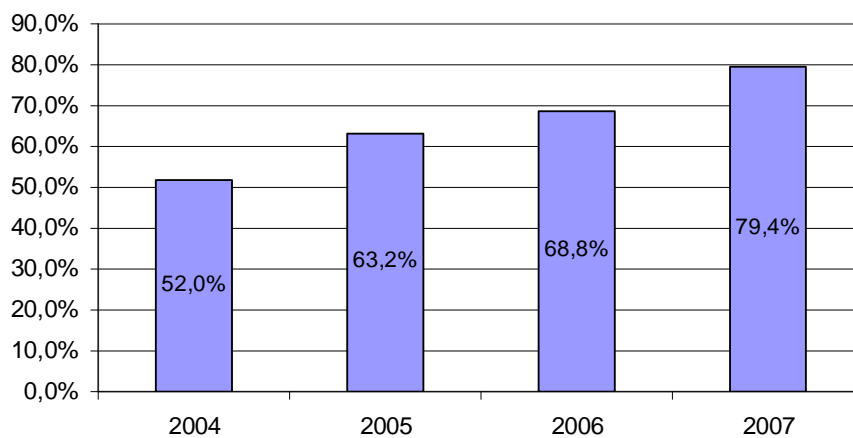
Za sledované období je za nejlepší rok možné považovat rok 2005, kdy se finanční hodnota pohledávek za klienty zvýšila o 29,7%, což představuje největší růst ve sledovaných letech. V případě závazků ke klientům byl růst v tomto roce nejnižší, a to o 6,72%.

Za nejslabší rok lze považovat rok 2006, kdy byl nárůst pohledávek za klienty zaznamenán ve výši 21,21% a nárůst závazků ke klientům o 11,2%.

Graf č. 6: Vývoj pohledávek za klienty a závazků ke klientům

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 7: Podíl klientských úvěrů ke klientským vkladům

Zdroj: vlastní zpracování

Jak je z grafu č. 7 patrné, vývoj poměru klientských úvěrů ke klientským vkladům je velmi příznivý, protože se neustále zvyšuje. Nejvyšší nárůst byl zaznamenán v roce 2005, kdy se podíl zvýšil o 11,2% oproti roku 2004. V roce 2007 činil meziroční nárůst také téměř 11%.

5.2 Horizontální a vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty, představená v tabulce č.9, ukazuje absolutní a relativní meziroční změny výnosů a nákladů banky mezi dvěma po sobě jdoucími roky.

Tabulka č. 9: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

POLOŽKY VZZ	2007/2006		2006/2005		2005/2004	
	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.
Úrokové a podobné výnosy	5 202	21,17%	2 023	8,97%	2 330	11,53%
Úrokové a podobné náklady	-2 144	41,54%	-1 111	27,43%	90	-2,17%
Čistý úrokový výnos	3 058	15,76%	913	4,94%	2 419	15,05%
Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika	-549	35,04%	-1 209	337,71%	-331	1225,93%
Čistý úrokový výnos po rezervách a opravných položkách na úvěrová rizika	2 509	14,06%	-296	-1,63%	2 088	13,01%
Výnosy z poplatků a provizí	1 002	10,60%	796	9,19%	362	4,36%
Náklady na poplatky a provize	-372	43,66%	-236	38,31%	-82	15,36%
Čisté příjmy z poplatků a provizí	630	7,32%	560	6,96%	280	3,61%
Čistý zisk z obchodních operací	79	4,89%	352	27,87%	-5	-0,39%
Všeobecné správní náklady	-849	5,26%	-737	4,78%	-461	3,08%
Ostatní provozní výnosy/náklady netto	-412	231,46%	-513	153,13%	890	-160,36%
Zisk před zdaněním	1 957	16,68%	-634	-5,13%	2 792	29,15%
Daň z příjmů	-281	10,05%	-186	7,13%	191	-6,82%
Čistý zisk za účetní období náležející akcionářům banky	1 676	18,75%	-820	-8,40%	2 983	44,02%

K 31.12.2007 vykazala Česká spořitelna nekonsolidovaný čistý zisk ve výši 10 616 mil. Kč. V roce 2005 vzrostl čistý zisk oproti roku 2004 o 44%, v roce 2006 poklesl o 8,4% a v roce 2007 opět stoupl, a to o 18,75% oproti roku 2006. Zisk před zdaněním v posledním sledovaném období meziročně vzrostl o 16,68% na 13 692 mil.Kč. V roce 2005 se zvýšil o 29,15% oproti roku 2004 a v roce 2006 poklesl o 5,13%, v absolutní hodnotě o 634 mil.Kč.

Úrokové výnosy, stejně tak jako úrokové náklady se každým rokem zvyšují, jen v roce 2005 se úrokové náklady snížily o 2%. Objem čistého úrokového výnosu za rok 2007 činil 22 464 mil.Kč., nejmenší nárůst zaznamenal v roce 2006 o necelých 5%.

Čisté příjmy z poplatků a provizí se v roce 2007 zvýšily o 7,32%, což v absolutní hodnotě tvoří 630 mil. Kč. Dosažený meziroční růst byl způsoben expanzí úvěrových obchodů, se zvyšováním objemu a počtu platebních transakcí.

Největší meziroční procentuální nárůst byl zaznamenán u rezerv a opravných položek na úvěrová rizika, kdy meziroční nárůst mezi roky 2004 a 2005 činil 1226%.

Celkové provozní výnosy, které jsou tvořeny čistým úrokovým výnosem, čistými příjmy z poplatků a provizí a čistým ziskem z obchodních operací, vzrostly v posledním sledovaném období o 3 767 mil.Kč. na 33 389 mil.Kč, což znamená nárůst o 12,7%. Provozní náklady zahrnující náklady na zaměstnance, ostatní správní náklady a odpisy hmotného a nehmotného majetku se zvýšily o 5,26% na 16 991 mil.Kč. Nárůst ostatních správních nákladů byl zapříčiněn zejména outsourcingem IT služeb, výdaji na kancelářské prostory, reklamu a marketing z důvodu další expanze banky. Zvýšily se také náklady na obchodní operace spojené s implementací skupinového centrálního nákupu, která je zaměřena na využití synergií v rámci celé skupiny Erste Bank. Klesly však výdaje na poradenství a právní služby, které si více snaží Česká spořitelna zajistit z interních zdrojů banky.

Ukazatel cost/income ratio, udávající poměr provozních nákladů k provozním výnosům se v roce 2007 již přiblížil k hranici 50%, zatímco v roce 2004 dosahoval téměř 60%. Každoročně tento údaj klesá, což svědčí o příznivém vývoji tohoto ukazatele.

V tabulce č. 10 je možno vidět procentuální podíl jednotlivých položek výkazu zisku a ztráty na celkovém zisku před zdaněním.

Tabulka č. 10: Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

POLOŽKY VZZ	2007	2006	2005	2004
Úrokové a podobné výnosy	217,42%	209,35%	182,26%	211,07%
Úrokové a podobné náklady	-53,35%	-43,98%	-32,74%	-43,23%
Čistý úrokový výnos	164,07%	165,37%	149,51%	167,84%
Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika	-15,45%	-13,35%	-2,89%	-0,28%
Čistý úrokový výnos po rezervách a opravných položkách na úvěrová rizika	148,61%	152,02%	146,62%	167,56%
Výnosy z poplatků a provizí	76,36%	80,55%	69,99%	86,61%
Náklady na poplatky a provize	-8,94%	-7,26%	-4,98%	-5,58%
Čisté příjmy z poplatků a provizí	67,42%	73,29%	65,01%	81,04%
Čistý zisk z obchodních operací	12,37%	13,76%	10,21%	13,24%
Všeobecné správní náklady	-124,09%	-137,55%	-124,55%	-156,04%
Ostatní provozní výnosy/náklady netto	-4,31%	-1,52%	2,71%	-5,80%
Zisk před zdaněním	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Daň z příjmů	-22,47%	-23,82%	-21,09%	-29,24%
Čistý zisk za účetní období náležející akcionářům banky	77,53%	76,18%	78,91%	70,76%

Čistý zisk náležející akcionářům banky tvoří průměrně v souhrnu všech sledovaných období 75,8% zisku před zdaněním. Čisté příjmy z poplatků a provizí tvořily v roce 2007 67% podíl na zisku, největší hodnoty dosáhly v roce 2004, kdy jejich podíl činil 81%. Výnosy z poplatků a provizí tvoří 76% podíl a náklady na poplatky a provize snižují celkový hrubý zisk téměř 9%.

Nejvyšší podíl na zisku před zdaněním tvoří úrokové výnosy, v posledním sledované roce 217,4%, které jsou sníženy úrokovými náklady, které tvořily 53,35% podíl. Dále je tento čistý úrokový výnos snížen o rezervy a opravné položky na úvěrová rizika, které činí 15,45% podíl.

Všeobecné správní náklady snižují celkový zisk v roce 2007 téměř 17 mld. Kč, což tvoří 124% podíl na celkovém zisku. Nejvíce všeobecné správní náklady snižovaly hrubý zisk v roce 2004, kdy tvořily 156% podíl a snižovaly zisk o téměř 15 mld. Kč. Nejvíce se na všeobecných správních nákladech podílely mzdy a platy zaměstnanců, náklady na zpracování dat a náklady na kancelářské prostory.

5.3 Analýza poměrových ukazatelů

5.3.1 Ukazatele struktury bilance

Jedním z prvků poměrové analýzy je ukazatel struktury bilance, který poskytuje celkový rámcový obraz o bilanční rovnováze a podnikatelském zaměření banky.

Jelikož největší podíl na celkových aktivech mají pohledávky za klienty a největší podíl na celkových pasivech mají závazky ke klientům, budou následně tyto dvě položky podrobněji rozebrány. Z následujícího rozboru lze poznat, jak se které dílčí položky úvěrových pohledávek podílí na celkových pohledávkách a na celkových aktivech a jak se dílčí položky klientských vkladů podílí na celkových pasivech. Rozbor těchto ukazatelů je proveden za poslední dva sledované roky.

Jedním z těchto ukazatelů struktury bilance je:

Podíl úvěrových pohledávek na celkových aktivech

Obecně platí, že vysoká hodnota tohoto ukazatele, např. 80% a více, zvyšuje riziko plynoucí z koncentrace.

Tento ukazatel lze ještě dále specifikovat na dílčí ukazatele podle časového charakteru úvěrových pohledávek, podle typu klientů či odvětví.

V tomto případě je provedena specifikace pohledávek za klienty podle typu klientů, kterými jsou fyzické osoby, právnické osoby a veřejný sektor.

Tabulka č. 11: Podíl úvěrových pohledávek na celkových aktivech

POHLEDÁVKY (Poskytnuté úvěry)	2007	2006
Podíl pohledávek na celkových aktivech	56,6%	50,7%
Podíl pohledávek za FO na celkových aktivech	10,9%	10,3%
Podíl pohledávek za PO na celkových aktivech	19,4%	17,5%
Podíl pohledávek za veřejným sektorem na celkových aktivech	2,3%	3,16%
Podíl hypotečních úvěrů na celkových aktivech	24%	19,7%

Z tabulky č. 11 je zřejmé, že pohledávky za klienty tvoří nadpoloviční část celkových aktiv. Nejvíce bylo poskytnuto hypotečních úvěrů, a to ve výši 159 904 mil. Kč v roce 2007 a 115 411 mil.Kč. v roce 2006. Tyto úvěry se na

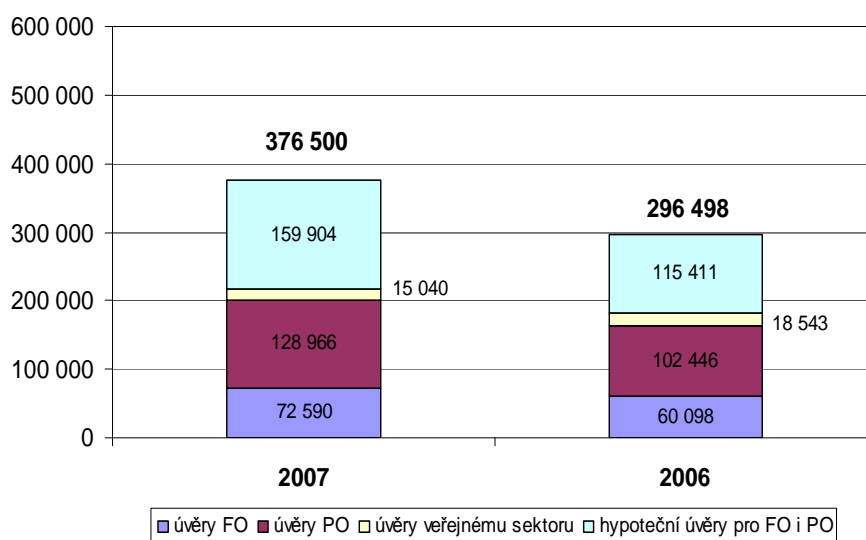
celkových aktivech podílely 24%, a tvoří 42% celkových poskytnutých úvěrů. Česká spořitelna láká klienty na hypotéku, kterou si lidé sestaví sami a v případě, že ji budou splácet z účtu České spořitelny, tak získají slevu z úrokové sazby. Hypotéka je velice variabilní a každý klient si ji sestaví na míru svým požadavkům, proto je výhodná pro široký okruh klientů. Česká spořitelna dále kromě hypotečních úvěrů poskytuje úvěry ze stavebního spoření, spotřebitelské úvěry, hotovostní úvěry a hypotéku v hotovosti, která je zajištěna zástavním právem k nemovitosti, ale není určena primárně k pořízení nemovitosti jako hypoteční úvěr, ale slouží např. k nákupu nového či ojetého automobilu, k financování studia v zahraničí, dále k vypořádání společného jmění manželů při rozvodu, popř. nemusí být účel úvěru dodán.

Nejmenší podíl úvěrů ze všech poskytnutých úvěrů byl poskytnut veřejnému sektoru a to ve výši 11 689 mil. Kč v roce 2007 a 10 514 mil. Kč v roce 2006.

Podíl pohledávek za právnickými osobami se meziročně zvýšil o 2%.

V porovnání s rokem 2006 je struktura jednotlivých pohledávek téměř totožná. Podíl veškerých pohledávek na celkových aktivech se zvýšil o 6% v roce 2007.

Graf č. 8 znázorňuje strukturu úvěrového portfolia

Graf č. 8: Struktura poskytnutých úvěrů

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu je zřejmé, že úvěry meziročně vzrostly, pouze úvěry poskytnuté veřejnému sektoru v roce 2007 oproti roku 2006 poklesly. Největší nárůst zaznamenaly hypoteční úvěry, jejichž finanční objem se zvýšil o 44 493 mil.Kč, tj. o 38,55%.

Dalším z ukazatelů struktury bilance je **podíl závazků ke klientům na celkových pasivech** uvedený v tabulce č. 12.

Tabulka č. 12: Podíl závazků ke klientům na celkových pasivech

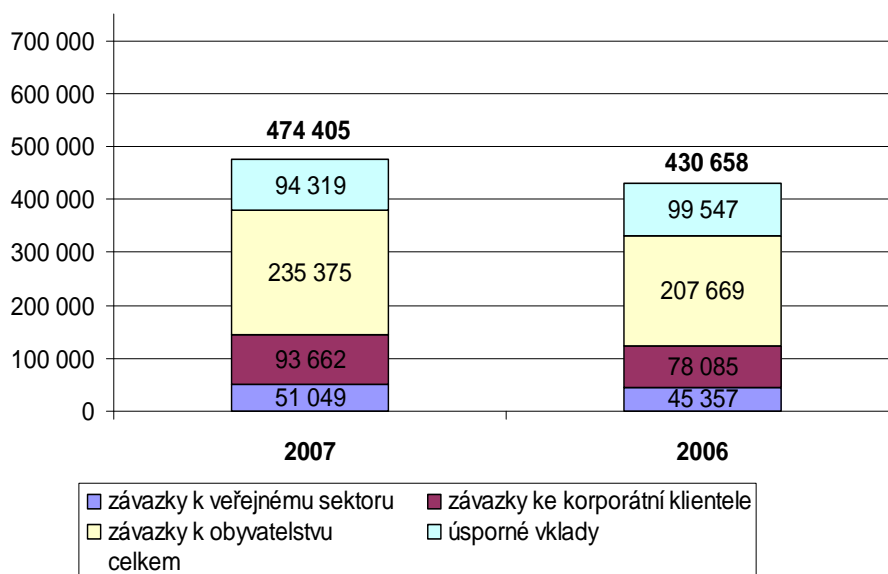
ZÁVAZKY KE KLIENTŮM (vklady klientů)	2007	2006
Podíl závazků ke klientům na celkových pasivech	71,3%	73,6%
Podíl závazků k veřejnému sektoru na celkových pasivech	7,7%	7,8%
Podíl závazků ke korporátní klientele na celkových pasivech	14,0%	13,3%
Podíl závazků k obyvatelům na celkových pasivech	35,4%	35,5%

Závazky ke klientům tvoří téměř $\frac{3}{4}$ celkových pasiv. V meziročním srovnání poklesl podíl závazků ke klientům na celkových pasivech o 2%. Zvýšil se pouze podíl závazků ke korporátní klientele a to o necelé 1%. Závazky k veřejnému sektoru a závazky k obyvatelům zůstaly v roce 2007 ve stejném poměru jako v roce předešlém.

Česká spořitelna poskytuje peněžní služby spojené s vedením běžných, termínovaných bankovních účtů, přijatých úvěrů a kreditních zůstatků na kontokorentním účtu.

Z pohledu splatnosti závazků ke klientům tvořily největší objem závazky splatné na vyžádání nebo do 1 měsíce o objemu 390 134 mil. Kč v roce 2007. V roce 2006 tyto splatné závazky tvořily objem 345 548 mil. Kč. Druhou pozici zaujímaly střednědobé závazky, které v roce 2007 činily 47 385 mil. Kč, kdy došlo k poklesu oproti roku 2006. V tomto roce střednědobé závazky se splatností 1-5 let činily 50 509 mil. Kč.

Na následujícím grafu č. 9 je ukázaná struktura závazků ke klientům.

Graf č. 9: Struktura závazků ke klientům

Zdroj: vlastní zpracování

Vklady klientů byly v roce 2007 oproti roku 2006 vyšší o 10%. Největší změnu ve skupině závazků ke klientům zaznamenaly závazky ke korporátní klientele. Nárůst v roce 2007 činil 15 577 mil.Kč. oproti roku 2006, v procentuálním vyjádření to činí 20%.

Závazky k fyzickým osobám se meziročně zvýšily o 13% a závazky k veřejnému sektoru o 12,5%.

Naopak pokles o 5% zaznamenaly úsporné vklady. Nejčastější formu úsporných vkladů představují vkladní knížky. Pro banky představují úsporné vklady důležitý zdroj refinancování, protože velká část vkladů zůstává bance trvale k dispozici.

5.3.2 Ukazatele bankovní rentability

Ukazatele bankovní rentability vypovídají o vztahu mezi výsledky hospodaření banky a vloženými vlastními zdroji, cizími zdroji či aktivy. Vyjadřují míru zhodnocení vlastních zdrojů vložených akcionáři banky a také zobrazují schopnost bankovního managementu zhodnotit svěřené zdroje, tedy jejich celková aktiva.³⁸

³⁸ KAŠPAROVSKÁ, V. a kol. Řízení obchodních bank. C.H. Beck, Praha 2006. ISBN 80-7179-381-7

Rentabilita vlastního kapitálu:

Tabulka č. 13: Rentabilita vlastního kapitálu

v %	2007	2006	2005	2004
ROE	20,48	19,42	23,27	18,29

Ukazatel ROE vyjadřuje míru efektivnosti využívání vlastního kapitálu ke generování čistého zisku. Míra zhodnocení každé koruny, kterou vlastníci investovali v roce 2007 dosahovala 20,48%. Na základě nárůstu čistého zisku v posledním sledovaném roce vzrostla rentabilita vlastního kapitálu meziročně o 1%, což svědčí o zlepšení využití vlastního kapitálu. Ukazatel ROE vykazuje dobré a stále zlepšující se hodnoty. Pouze v roce 2006 klesla hodnota rentability vlastního kapitálu téměř o 4%, což bylo způsobeno poklesem čistého zisku oproti roku 2005.

Rentabilita celkového kapitálu:

Tabulka č. 14: Rentabilita celkového kapitálu

v %	2007	2006	2005	2004
ROA	1,6	1,52	1,82	1,43

ROA ukazuje, jak je banka výnosná bez ohledu na to, zda vložený kapitál patří vlastníků nebo pochází z jiných zdrojů. Dále ukazuje, zda banka dostatečně vydělává a do jaké míry je schopna svojí činností zhodnotit veškeré vložené prostředky. Míra zhodnocení každé koruny vložené do banky v roce 2007 byla 1,6%. Hodnota rentability celkového kapitálu mírně vzrostla. Podle tabulky doporučených hodnot je návratnost aktiv velmi dobrá ve všech sledovaných letech.

Rentabilita cizího kapitálu:

Tabulka č. 15: Rentabilita cizího kapitálu

v %	2007	2006	2005	2004
RCK	1,73	1,66	1,97	1,55

Vzhledem k tomu, že banka disponuje především cizím kapitálem, je vhodné zjistit také rentabilitu cizího kapitálu. Ta opět vykazuje stejný průběh jako rentabilita vlastního kapitálu a rentabilita celkového kapitálu. Hodnoty svědčí o dobré využitelnosti cizího kapitálu ke generování zisku. V každém sledovaném roce je o něco vyšší než rentabilita celkového kapitálu.

Všechny 3 ukazatele rentability mají kolísavý charakter. V letech 2004 a 2006 vykazují nižší hodnoty a v letech 2005 a 2007 hodnoty vyšší. Tato kolísavost je dána poklesem čistého zisku v roce 2006 oproti roku 2005.

Tabulka č. 16: Zisk na zaměstnance

v Kč	2007	2006	2005	2004
zisk/zaměst.	1 051 297	885 412	913 088	615 029

Zisk na zaměstnance v roce 2007 přesáhl 1mil. Kč., což znamená, že zaměstnanci jsou schopni vygenerovat za 1 rok přes 1 mil. Kč na jednoho zaměstnance. Přestože v roce 2005 klesl počet zaměstnanců o 330 osob oproti roku 2004, dosáhla banka v tomto roce největšího nárůstu zisku na jednoho zaměstnance. Tento nárůst dosahoval 48%, což bylo způsobeno vysokým nárůstem zisku v tomto roce. Výraznější růst zisku byl také částečně způsobený změnou sazby daně z příjmů, která v roce 2004 činila 28% a v roce 2005 26%.

5.3.3 Ukazatele bankovní likvidity

Bankovní likvidita se nejčastěji sleduje ve formě krátkodobé a dlouhodobé likvidity. Podává obraz o tom, jak je banka schopná splatit své splatné krátkodobé a dlouhodobé závazky.

Tabulka č. 17: Krátkodobá a dlouhodobá likvidita

v %	2007	2006	2005	2004
krátkodobá likvidita	23,6	23,6	26,4	26,0
dlouhodobá likvidita	191,8	164,6	218,3	192,9

S ohledem na to, že doporučená hodnota krátkodobé likvidity je 15% a více, jsou její výsledné hodnoty pohybující se v rozmezí 23,6% - 26% výborné. U dlouhodobé

likvidity je situace o něco horší. Zde hodnoty výrazně přesahují doporučenou hodnotu, která činí 100-135%. Hodnoty, ve kterých se dlouhodobá likvidita pohybuje, jsou silně nadprůměrné, což způsobuje nárůst střednědobých a dlouhodobých klientských úvěrů, jejichž hodnota v posledním sledovaném období vzrostla o 27%. Nejvíce se na tomto nárůstu podílely objemy poskytnutých hypotečních úvěrů a úvěrů fyzickým osobám. Banka by proto měla do budoucna snížit počet střednědobých a dlouhodobých úvěrů nebo zvýšit objem střednědobých a dlouhodobých vkladů.

Nejvyšší hodnota krátkodobé likvidity byla dosažena v roce 2005, v roce 2006 mírně klesla a zůstala na stejné hodnotě i v následujícím roce.

Dlouhodobá likvidita má kolísavý charakter. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2005, kdy likvidita přesáhla hranici 200%.

S likviditou souvisí riziko likvidity, které představuje situaci, kdy banka ztrácí schopnost splatit své závazky v době, kdy se stanou splatnými, nebo nebude schopna financovat svá aktiva. Krátkodobá likvidita se monitoruje a řídí na základě očekávaných peněžních toků a v souvislosti s tím je upravena struktura mezibankovních depozit a úvěrů, případně dochází k úpravám krátkodobé likvidní pozice banky, např. vyrovnáním krátkodobé likvidní pozice v jednotlivých měnách.

V bance je zřízen výbor pro operativní řízení likvidity a výbor pro řízení aktiv a pasiv, které rozhodují, zda je či není potřeba provádět opatření ve vztahu k podstupovanému likvidnímu riziku.

5.3.4 Ukazatele zadluženosti a finanční stability

Bankovní instituce se oproti jiným podnikům vyznačují vysokou mírou zadluženosti. Převažuje u nich cizí kapitál, zatímco u nebankovních podniků je v převaze kapitál vlastní. Z celkového objemu bankovních zdrojů tvoří vlastní kapitál banky obvykle méně než 10%.

Tabulka č. 18: Ukazatele zadluženosti, samofinancování a finanční samostatnosti

v %	2007	2006	2005	2004
celková zadluženost	92,2	92,13	92,19	92,19
koeficient samofinancování	7,80	7,87	7,81	7,81
míra finanční samostatnosti	8,46	8,54	8,48	8,47

Z tabulky je patrné, že celková zadluženost banky činí přes 90%, vlastní kapitál tvoří necelých 8% celkového kapitálu, což odpovídá běžné bankovní struktuře. U nebankovních podniků, kde se průměrná zadluženost pohybuje mezi 30%-60% by takováto čísla nebyla přípustná.

Koeficient samofinancování vyjadřuje proporcí, v níž jsou aktiva podniku financována penězi akcionářů. Koeficient samofinancování se v roce 2007 nepatrně snížil oproti roku 2006, kdy dosáhl svého maxima za sledované období.

Míra finanční samostatnosti ukazuje proporcí, ve které jsou celkové závazky podniku financovány penězi akcionářů. V tomto případě činí míra finanční samostatnosti 8,46%. Největší míra samostatnosti byla dosažena v roce 2006. Hodnoty jsou však vyrovnané.

5.3.5 Ukazatel kapitálové přiměřenosti

S ohledem na kapitálovou přiměřenost a její dodržování je povinností banky udržovat určitou minimální výši kapitálu vzhledem k objemu a rizikovosti svých aktiv. Česká národní banka vyžaduje kapitálovou přiměřenost ve výši 8%.

V roce 2007 představoval základní kapitál České spořitelny 11 211 213 ks prioritních akcií na jméno ve jmenovité hodnotě 100 Kč a 140 788 787 ks kmenových akcií na majitele ve jmenovité hodnotě 100 Kč. Tyto akcie jsou zaknihované a nejsou obchodovány na žádném z veřejných trhů.

Česká spořitelna stanovuje kapitál na individuálním i konsolidovaném základě. Vzhledem k provádění analýzy České spořitelny bez dceřiných společností, bude použit kapitál stanovený na individuálním základě.

Tabulka č. 19: Kapitálová přiměřenost

v %	2007	2006	2005	2004
kp	9,6	9,3	8,7	9

Česká spořitelna ve všech sledovaných letech vykázala uspokojivé hodnoty převyšující 8% požadavek ČNB. Tendence pohybu kapitálové přiměřenosti je rostoucí, s výjimkou nepatrného poklesu v roce 2005.

Z důvodu rostoucího objemu klientských úvěrů po celé období, vzrůstají nároky na kapitálovou vybavenost. Tyto nároky byly v roce 2005 uspokojeny zahrnutím nerozděleného zisku z roku 2004 o objemu 2,6 mld. Kč do regulatorního kapitálu a emisí podřízeného dluhu o nominálním objemu 3 mld. Kč. V následujícím roce byl zahrnut nerozdělený zisk o objemu 5,2 mld. Kč z roku 2005 a v roce 2007 došlo opět k navýšení kapitálu zahrnutím nerozděleného zisku z roku 2006 ve výši 4,4 mld. Kč, čímž došlo opět k navýšení kapitálové přiměřenosti.

Kapitálová přiměřenost bankovního sektoru k 31.12.2007 činila 11,5%.

5.4 Odvětvové srovnání hodnot v bankovním sektoru

Česká národní banka vydává čtvrtletně přehled informací o bankovním sektoru České republiky. Přehled obsahuje sadu tabulek se základními informacemi o stavu a vývoji českého bankovního sektoru. Zahrnuje údaje za všechny banky s bankovní licencí v ČR. Mezi tyto zveřejňované informace patří rozvaha, výkaz zisku a ztráty bankovního sektoru, dále rozdělení bank podle skupin na malé, střední a velké, hodnoty přepočtené podle těchto skupin malých, středních a velkých bank a jejich srovnání.

V České republice tvořilo bankovní sektor k 31.12.2007 celkem 37 bankovních institucí (17 bank, 6 stavebních spořitelen a 14 poboček zahraničních bank). Tyto banky se dělí na malé, střední a velké. Česká spořitelna je zahrnuta do skupiny velkých bank, jejichž bilanční suma převyšuje 150 mld. Kč. Dále do této skupiny velkých bank patří ČSOB, UniCredit Bank a Komerční banka.

Mezi střední banky s bilanční sumou v rozmezí 50 -150 mld. Kč se řadí GE Money Bank, Raiffeisenbank nebo Hypoteční banka. K malým bankám s bilanční sumou do 50 mld. Kč patří PPF banka nebo Volksbank.

5.4.1 Porovnání finančních údajů s bankovním sektorem

Srovnání základních účetních hodnot České spořitelny s hodnotami za celý bankovní sektor umožňuje poznat, jak se Česká spořitelna podílí na jednotlivých hodnotách celého českého bankovního sektoru.

V tabulce č. 20 jsou uvedeny průměrné hodnoty základních položek aktiv, pasiv a výkazu zisku a ztráty bankovního sektoru a skupiny velkých bank a absolutní hodnoty České spořitelny k 31.12.2007.

Tabulka č. 20: Průměrné hodnoty základních finančních ukazatelů bankovního sektoru, velkých bank a České spořitelny

v mil. Kč	Banky celkem- průměr	Velké banky- průměr	Česká spořitelna
Bilanční suma	101 369	578 811	665 046
Pohledávky za klienty	50 025	261 230	376 500
Závazky ke klientům	66 484	394 506	474 405
Vlastní kapitál	6 938	42 212	51 849
Správní náklady	1 613	9 941	16 991
Počet zaměstnanců	1 114	7 060	10 098
Zisk po zdanění	1 270	8 767	10 616

Zdroj:

http://www.cnb.cz/cs/dohled_fin_trh/bankovni_dohled/bankovni_sektor/zakl_uk_bank_sekt/index.html

Průměr všech bank zahrnuje 37 bank a průměr velkých bank vyznačuje průměr 4 bank- České spořitelny, ČSOB, Komerční banky a UniCredit Bank.

Z výše uvedené tabulky lze vidět, že hodnoty položek aktiv, pasiv a výkazu zisku a ztráty České spořitelny se pohybují nad průměrem hodnot bankovního sektoru a také nad průměrem hodnot, které vykazuje skupina velkých bank. Z těchto výsledků plyne výborné postavení České spořitelny v českém bankovním sektoru.

Následující tabulka č.21 ukazuje, jaký podíl měla Česká spořitelna v roce 2007 na hodnotách celého bankovního sektoru a jak se podílela na celkových hodnotách ve skupině velkých bank.

Tabulka č. 21: Podíl hodnot finančních ukazatelů České spořitelny na hodnotách bankovního sektoru a na hodnotách velkých bank

v %	Banky celkem	Velké banky
Bilanční suma	17,73	28,72
Pohledávky za klienty	20,34	36,03
Závazky ke klientům	19,29	30,06
Vlastní kapitál	20,20	30,71
Správní náklady	28,47	42,73
Počet zaměstnanců	24,51	35,76
Zisk po zdanění	22,59	30,27

Česká spořitelna se na bilanční sumě bankovního sektoru v roce 2007 podílela 17,73% a na bilanci velkých bank 28,72%. Vzhledem k tomu, že ve skupině velkých bank jsou banky 4, pohybuje se hodnota podílu bilanční sumy České spořitelny na této skupině o necelá 4% nad procentuálním průměrem. Bilanční suma představuje nejmenší podíl ze všech uvedených položek.

V rámci bankovního sektoru činí podíl pohledávek za klienty 20,34%. Ve skupině velkých bank tvoří 36%.

Největší procentuální podíl zaujímá Česká spořitelna v oblasti správních nákladů, které tvoří 28,5% správních nákladů bankovního sektoru a téměř 43% správních nákladů velkých bank. Ostatní položky se podílí na hodnotách velkých bank přibližně třetinovou účastí. Zisk po zdanění tvoří zisk velkých bank ze 30% a zisk bankovního sektoru z 22,5%.

5.4.2 Porovnání finančních údajů ve skupině velkých bank

Po srovnání základních položek aktiv, pasiv a výkazu zisku a ztráty České spořitelny s hodnotami za celý bankovní sektor bude dále provedeno srovnání hodnot některých těchto položek účetních výkazů České spořitelny s hodnotami bank, které taktéž patří do skupiny velkých bank s bilanční sumou převyšující 150 mld. Kč. Tyto banky patřící do stejné skupiny dle objemu aktiv a pasiv jsou tudíž srovnatelné a je možné mezi nimi provést porovnání.

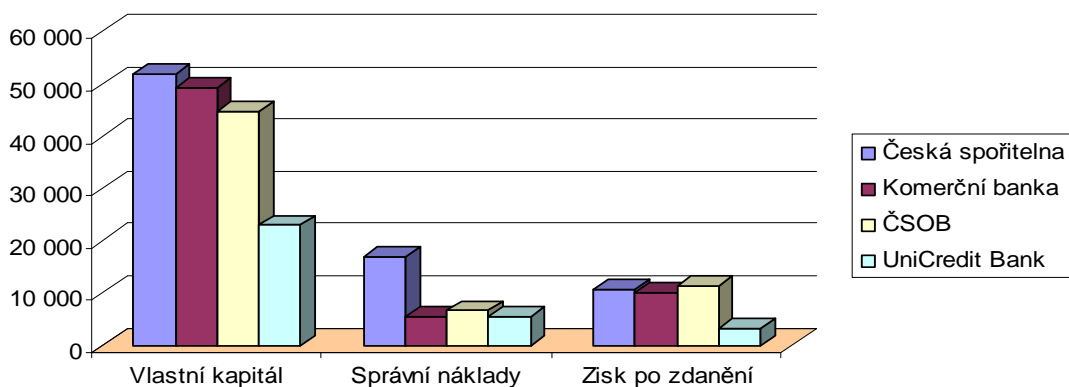
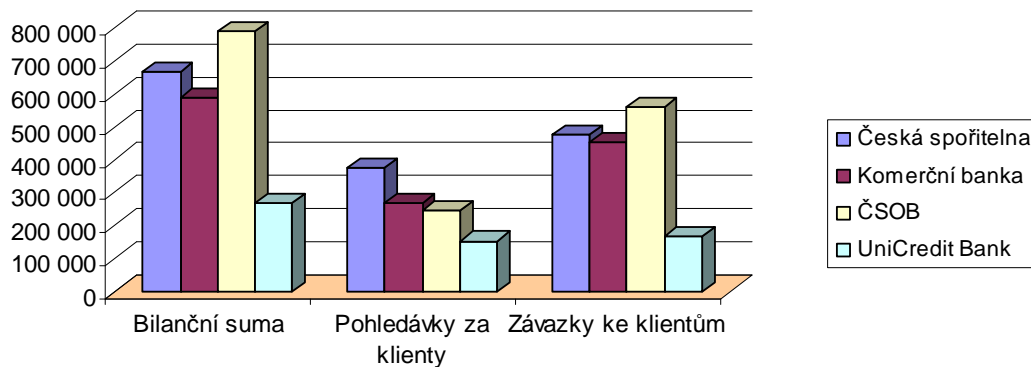
Srovnání bude provedeno se stejnými položkami Komerční banky, ČSOB a UniCredit Bank k 31.12.2007, které jsou zobrazeny v tabulce č. 22 a na grafu č. 10.

Tabulka č. 22: Základní finanční údaje velkých bank

v mil. Kč	Česká spořitelna	Komerční banka	ČSOB	UniCredit Bank
Bilanční suma	665 046	588 692	788 177	268 935
Pohledávky za klienty	376 500	267 108	247 578	153 187
Závazky ke klientům	474 405	454 289	559 830	166 322
Vlastní kapitál	51 849	49 236	44 813	22 953
Správní náklady	16 991	5 475	6 621	5 540
Zisk po zdanění	10 616	10 170	11 343	3 241

Zdroj: www.kb.cz, www.csob.cz, www.unicreditbank.cz

Srovnání základních ukazatelů velkých bank

Graf č. 10: Srovnání základních ukazatelů velkých bank

Zdroj: vlastní zpracování

Z důvodu nepoměrných hodnot položek byl graf pro lepší přehlednost rozdělen do dvou grafů.

Z grafů je patrné, že ve skupině velkých bank zaujímá Česká spořitelna vedoucí pozici v oblasti pohledávek za klienty, vlastního kapitálu a správních nákladů. V ostatních případech, tj. v hodnotě bilanční sumy, závazků ke klientům a zisku po zdanění, je ve vedoucí pozici ČSOB.

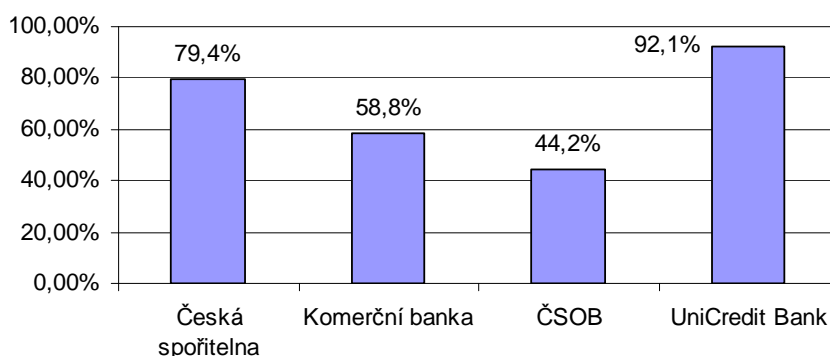
Úvěry poskytnuté klientům se na celkových aktivech podílí u České spořitelny 56,6%, u Komerční banky 45,4%, u ČSOB 31,4% a u UniCredit Bank 57%.

Závazky ke klientům tvoří v České spořitelně 71,3% podíl na celkových pasivech. U Komerční banky je tato hodnota nejvyšší, a to 77%. ČSOB má o necelé 1% nižší podíl než Česká spořitelna a klientské závazky UniCredit Bank tvoří 66% podíl na celkových pasivech.

Podíl vlastního kapitálu na celkovém kapitálu je nejvyšší v UniCredit Bank 8,53% a nejnižší podíl vykazuje ČSOB 5,7%. Vlastní kapitál České spořitelny se pohybuje na 7,8% a Komerční banka vykazuje 8,36% podíl vlastního kapitálu na kapitálu celkovém.

Poměr klientských úvěrů ke klientským vkladům je největší, jak je patrné z grafu č. 11, v UniCredit Bank. Nejslabší situace v této oblasti je zaznamenána v bance ČSOB, kde poměr klientských úvěrů ke klientským vkladům nedosahuje ani 50%.

Podíl klientských úvěrů ke klientským vkladům

Graf č. 11: Podíl klientských úvěrů ke klientským vkladům velkých bank

Zdroj: vlastní zpracování

5.5 Zhodnocení a doporučení

Česká spořitelna, a.s. si vede na českém bankovním trhu velmi dobře. Všechny vypočtené hodnoty se drží doporučovaných limitů. Jedinou výjimkou je výsledek dlouhodobé likvidity. Ta se ve všech sledovaných letech pohybovala vysoko nad doporučenou hodnotou pro bankovní instituce, která činí maximálně 135%, přičemž nejnižší hodnota dlouhodobé likvidity ve sledovaném období dosahovala 164% a nejvyšší až 218%.

Doporučením pro Českou spořitelnu v tomto případě je snížit objem dlouhodobých úvěrů nebo zvýšit objem dlouhodobých vkladů.

Další snahou by mělo být zvyšování poměru klientských úvěrů ke klientským vkladům.

Banka by se měla i nadále snažit snížit ukazatel cost/income ratio, vyjadřující vztah provozních nákladů k provozním výnosům, který se každoročně zlepšuje a v roce 2007 již dosahoval téměř 50%, což je o 10% méně než na začátku sledovaného období.

Jako finanční cíl si Česká spořitelna pro rok 2008 kladla dosáhnout růstu čistého zisku o 15-20%. Očekává se nárůst klientských úvěrů o 20%. V oblasti pasiv bude snaha dosáhnout růstu klientských vkladů o 5-10%, což se pozitivně projeví zvýšením ukazatele poměru klientských úvěrů ke klientským vkladům.

Přestože má banka vynikající výsledky, musí být stále ve střehu ve vztahu ke konkurenci a snažit se stále o inovaci svých produktů, rozšíření služeb, otevření nových poboček, popřípadě prodloužení otevírací doby na pobočkách. Musí se snažit být stále o krok napřed před konkurencí stejně tak, jako se o to snaží jiné podniky.

6. ZÁVĚR

Česká spořitelna byla v roce 2007 i v předcházejících sledovaných letech v dobré finanční kondici, kterou dokazují výsledky provedené finanční analýzy. Vynikajících výsledků v roce 2007 bylo dosaženo především expanzí úvěrových obchodů, zejména potom hypotečních úvěrů.

V bilanční sumě došlo v posledním roce k navýšení o 13,6%, což bylo způsobeno zejména již zmíněným nárůstem pohledávek za klienty, které se v tomto roce zvýšily téměř o 27%. Na úvěrových obchodech se z pohledu sektorů nejvíce podílely fyzické osoby, kterým byly poskytnuty úvěry ve výši 177 020 mil. Kč. Pohledávky za klienty tvořily také největší podíl aktiv na celkových aktivech. V roce 2007 dosahovaly podílu 56,6% celkových aktiv. Na růstu pasiv se nejvíce podepsalo zvýšení závazků ke klientům, které se v roce 2007 oproti roku 2006 zvýšily o téměř 44 mld. Kč. Jejich podíl na celkových pasivech přesahoval 70%. Největší změnu, a to nárůst o 20%, zaznamenaly závazky ke korporátní klientele. Čistý zisk náležející akcionářům banky tvořil v posledním sledovaném roce 77,5% zisku před zdaněním. Zisk před zdaněním byl navýšen o 16,7% a čistý zisk o 18,7%.

Rentabilita vlastního, cizího i celkového kapitálu dosahovala požadovaných a uspokojivých hodnot, které odpovídají doporučeným hodnotám. V posledním roce došlo u všech typů rentability k navýšení. Krátkodobá likvidita zaznamenala dobrý výsledek, u dlouhodobé likvidity by bylo vhodné snížení, protože přesahuje doporučené hranice hodnoty. Snížení likvidity může být dosaženo snížením střednědobých nebo dlouhodobých úvěrů nebo zvýšením objemu střednědobých či dlouhodobých vkladů. Hodnoty finanční zadluženosti odpovídají požadovaným hodnotám pro bankovní sektor, který je specifický vysokou mírou zadluženosti a nízkou mírou samofinancování, způsobenou malým objemem vlastního kapitálu, který je specifický právě pro bankovní instituce.

Při porovnání hodnot zjištěných analýzou u České spořitelny s hodnotami za bankovní sektor bylo zjištěno, že se Česká spořitelna výrazně podílí na těchto hodnotách, což je dáno zejména velikostí banky a dlouholetou tradicí, kterou má banka zajištěn stálý a vysoký počet klientů.

Při srovnání hodnot České spořitelny s hodnotami 3 dalších bank (Komerční banka, ČSOB, UniCredit Bank), které podle objemu bilance spadají také do skupiny velkých bank, bylo zjištěno, že banka ČSOB disponuje vyšší hodnotou bilanční sumy, vyšším ziskem po zdanění, ale také vyššími závazky ke klientům, čímž se jí zhoršuje poměr clientských úvěrů ke clientským vkladům. V tomto poměru clientských úvěrů ke clientským vkladům je na tom nejlépe UniCredit bank s 92%. Česká spořitelna dosáhla v tomto poměru 79%.

Klienti počtvrté v řadě zvolili Českou spořitelnu nejdůvěryhodnější bankou roku, což svědčí o jejich spokojenosti a důvěře.

7. SEZNAM LITERATURY

1. GRÜNWARD, R.- HOLEČKOVÁ, J. Finanční analýza a plánování podniku. Oeconomica, Praha 2006. ISBN 80-245-1108-8
2. KAŠPAROVSKÁ, V. a kol. Řízení obchodních bank. C.H. Beck, Praha 2006. ISBN 80-7179-381-7
3. KISLINGEROVÁ, Eva. Finanční analýza: Krok za krokem. C.H.Beck, Praha 2005. ISBN 80-7179-321-3
4. LANDA, M. Jak číst finanční výkazy. Computer Press, a.s., Brno 2008. ISBN 978-80-251-1994-5
5. MÁČE, M. Finanční analýza obchodních a státních organizací. Grada Publishing, Praha 2006. ISBN 80-247-1558-9
6. ROSOCHATECKÁ, E. Ekonomika podniků. PEF ČZU, Praha 2006. ISBN 80-213-1482-6
7. ŘEZBOVÁ, H. Cvičení z ekonomiky podniků pro obor podnikání a administrativa. ČZU v Praze, Praha 2007. ISBN 978-80-213-1619-5
8. SYNEK, M. Manažerská ekonomika. Grada Publishing, Praha 2003. ISBN 80-247-0515-X
9. SYNEK, M. Podniková ekonomika. C.H.Beck, Praha 2003. ISBN 80-7179-736-7
10. VALACH, J. Finanční řízení podniku. Ekopress, Praha 1999. ISBN 80-86119-21-1
11. ZIEGLER, K. a kol.: Finanční řízení bank. Bankovní institut, a.s. Praha 1997. ISBN 80-902243-1-8
12. ŽÍDKOVÁ, D. Ekonomika podniků. ČZU v Praze, Praha 2007. ISBN 978-80-213-1294-4
13. Česká spořitelna, a.s.
<http://www.csas.cz/>
14. Česká národní banka
<http://www.cnb.cz/cs>
15. Komerční banka
www.kb.cz
16. ČSOB
www.csob.cz

17. UniCredit Bank

www.unicreditbank.cz

18. Výroční zpráva České spořitelny, a.s. 2004

19. Výroční zpráva České spořitelny, a.s. 2005

20. Výroční zpráva České spořitelny, a.s. 2006

21. Výroční zpráva České spořitelny, a.s. 2007

22. Interní zdroje České spořitelny, a.s.

8. PŘÍLOHY

Nekonsolidovaná rozvaha k 31. prosinci 2007 a 2006

mil. Kč	Příloha	2007	2006
AKTIVA			
1. Pokladni hotovost, vklady u ČNB	5	19 683	22 515
2. Pohledávky za bankami	6	55 520	61 085
3. Pohledávky za klienty	7	376 500	296 498
4. Opravné položky k úvěrům a pohledávkám	8	(6 105)	(5 175)
5. Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů		52 844	48 896
a) Cenné papíry k obchodování	9	28 436	27 803
b) Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	10	24 408	21 093
6. Finanční deriváty s kladnou reálnou hodnotou	11	17 572	18 341
7. Cenné papíry na prodej	12	10 729	11 581
8. Majetek určený k prodeji	13	78	320
9. Cenné papíry držané do splatnosti	14	101 582	100 260
10. Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem	15	9 221	6 955
11. Nehmotný majetek	16	4 314	4 460
12. Hmotný majetek	17	12 906	13 131
13. Ostatní aktiva	18	10 202	6 295
Aktiva celkem		665 046	585 162
PASIVA A VLASTNÍ KAPITÁL			
1. Závazky k bankám	19	38 912	33 259
2. Závazky ke klientům	20	474 405	430 658
3. Závazky v reálné hodnotě	21	7 609	5 450
4. Finanční deriváty se zápornou reálnou hodnotou	22	11 066	12 683
5. Emitované dluhopisy	23	58 858	36 463
6. Rezervy	24	3 011	2 650
7. Ostatní pasiva	25	13 731	12 086
8. Podřízený dluh	27	5 605	5 886
9. Vlastní kapitál	28, 29	51 849	46 027
Pasiva a vlastní kapitál celkem		665 046	585 162

Nekonsolidovaný výkaz zisku a ztráty

za roky končící 31. prosince 2007 a 2006

mil. Kč	Příloha	2007	2006
1. Úrokové a podobné výnosy	30	29 769	24 567
2. Úrokové a podobné náklady	31	(7 305)	(5 161)
Čistý úrokový výnos		22 464	19 406
3. Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika	32	(2 116)	(1 567)
Čistý úrokový výnos po rezervách a opravných položkách na úvěrová rizika		20 348	17 839
4. Výnosy z poplatků a provizí	33	10 455	9 453
5. Náklady na poplatky a provize	34	(1 224)	(852)
Čisté příjmy z poplatků a provizí		9 231	8 601
6. Čistý zisk z obchodních operací	35	1 694	1 615
7. Všeobecné správní náklady	36	(16 991)	(16 142)
8. Ostatní provozní výnosy / (náklady) netto	37	(590)	(178)
Zisk před zdaněním		13 692	11 735
9. Daň z příjmů	38	(3 076)	(2 795)
Čistý zisk za účetní období náležející akcionářům banky		10 616	8 940

Nekonsolidovaná rozvaha

k 31. prosinci 2005 a 2004

mil. Kč	Příloha	2005	2004
AKTIVA			
1. Pokladní hotovost, vklady u ČNB	5	17 792	17 930
2. Pohledávky za bankami	6	80 049	60 602
3. Pohledávky za Českou konsolidační agenturou	7	15 653	25 843
4. Pohledávky za klienty	8	244 607	188 589
5. Opravné položky k úvěrům a pohledávkám	9	(5 046)	(5 578)
6. Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů		36 195	28 197
a) Cenné papíry k obchodování	10	19 604	15 204
b) Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	11	16 591	12 993
7. Finanční deriváty s kladnou reálnou hodnotou	12	17 759	15 410
8. Cenné papíry na prodej	13	14 366	15 628
9. Majetek určený k prodeji	14	326	-
10. Cenné papíry držené do splatnosti	15	84 441	98 463
11. Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem	16	6 751	4 606
12. Nehmotný majetek	17	4 332	4 251
13. Hmotný majetek	18	13 697	14 650
14. Ostatní aktiva	19	5 858	5 747
Aktiva celkem		536 780	474 338
PASIVA A VLASTNÍ KAPITÁL			
1. Závazky k bankám	20	28 547	25 148
2. Závazky ke klientům	21	387 269	362 867
3. Finanční deriváty se zápornou reálnou hodnotou	22	14 558	12 567
4. Emitované dluhopisy	23	41 270	20 699
5. Rezervy	24	2 580	2 366
6. Ostatní pasiva	25	17 616	13 643
7. Podřízený dluh	27	2 998	-
8. Vlastní kapitál	28, 29	41 942	37 048
Pasiva a vlastní kapitál celkem		536 780	474 338

Nekonsolidovaný výkaz zisku a ztráty

za roky končící 31. prosince 2005 a 2004

mil. Kč	Příloha	2005	2004
1. Úrokové a podobné výnosy	30	22 544	20 214
2. Úrokové a podobné náklady	31	(4 050)	(4 140)
Čistý úrokový výnos		18 493	16 074
3. Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika	32	(358)	(27)
Čistý úrokový výnos po rezervách a opravných položkách na úvěrová rizika		18 135	16 047
4. Výnosy z poplatků a provizí	33	8 657	8 295
5. Náklady na poplatky a provize	34	(616)	(534)
Čisté příjmy z poplatků a provizí		8 041	7 761
6. Čistý zisk z obchodních operací	35	1 263	1 268
7. Všeobecné správní náklady	36	(15 405)	(14 944)
8. Ostatní provozní výnosy / (náklady) neto	37	335	(555)
Zisk před zdaněním		12 369	9 577
9. Daň z příjmů	38	(2 609)	(2 800)
Čistý zisk za účetní období náležející akcionářům banky		9 760	6 777